Ն. 2211 1892 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 4—5 ԲԱԶԱՐ—ԲԱԶԱՐ ԷՐԹԼՈՒ)(1310 ՀՎԻԼ 25 ՍԼԲԻԶԻՆՃԻ ՍԼՆԼ

20 ԲԱՐԱ

ՃԷՐՈՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ԲԱՐԱ

ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻՒՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ԵԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

{صاحب امتياز: جيوەلكيان}

جريدۀ شرقيه

ԱՊՕՆԷ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ

	12 ամիս	6 ամիս	3 ամիս
ՍԹԱՄՊՈԼ	140 ղր.	70 ղր.	40 ղր.
ԹԱՇՐԱ	200 »	100 »	

Մէջիտիէ 20 ղրուշտան

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ

Լինելի, Շնչի վէ Յինչի սահիպէ ղր. 5
Կիւնէիւ սահիպէ 11/2 10ք. հա. » 3

Մէվատտը նաֆիայա տարի պէտտէր մէճմանէն զատրուլ օլունճաղ վէ տէրճ օլունմայան էվրաղ իտտէ օլունմայաճաղ։

Իտարէխանէսի Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ Նումէրօ 20 Ճիվէլէկեան մաթպաասընտա տրը։ Քեազիֆէի մէվատտ հաղգընտա կազէթանըն սահիպ վէ մէսուլը

ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ միւրաճաաթ օլունա։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Մաճառիսթան մէպուսան էնճիմէնի-նին խարճիյէ գօմիսիոնընտա ալաֆր. հոկտ. Շտէ գօնի Գալնօքի պիր նուսխ իսրատ իտէրէք, ԻԹԹիֆաղ Միւսէլլէ-սին հիչ պիր խաֆի ճիհէթի օլմատըղընը վէ ԻԹԹիֆաղը մէզքիւրըն սուչ ու սալահա խատիմ օլմասընը սէպէպլէրինէ տարի կէօսթէրիլէն չիպսէէրին քաֆ-ֆէսինին զակ օլոսըղընը պէյան, վէ Ինկլիթէրա բօլիթիգասընտա հիչ պիր թէ-պէտիւլ վուգուա կէլմէյէճէկի իմմիտ-նի տէրմէյան իթիֆքէն օնրա, պաղը քիւչիւք հիւքիւմէթլէրէ նաղլը քէլամ իտէրէք, Աւսթրիա-Մաճառիսթան ելէ Սըրպիսթան արասընտաքի մունասէպա-թա խալէլ կէլէճէյի զանընա մահաղ օլ-մատըղընը պէյան էյլէմիշ տիր։

Մէզքիւր գօմիսիոն՝ եէվմը մէզպուր-տա հէյէթը վիւքէլա հաղգընտա էմնի-յէթ գուրաար վէրտիքտէն օնրա, պիւտ-ճէ լայիհաղընը տախի գապուլ էյլէմիշ տիր։

Սըրպիսթան մէճլիսը վիւքէլաը դեկ-տեմբեր նիհայէթինէ տօղրու Սգուրչի-նանըն ֆէսխինէ գարար վէրմիշ տիր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Տիւն Մէճլիսը խասսը վիւքէլա ինիգատ իթմէզտէն վվէլ, զաթը սամի Սատրազամինին թահթը ռի-յասէթինտէ, Մաչիյէ նազըրը Նա-զիֆ էֆ. հաղրէթլէրիյլէ խաղինէի խասսաի Շահանէ նազըրը Բօրթու-գալ Մէքայել էֆ. հաղրէթլէրինտէն միւրէքքէպ պիր գօմիսիոնը մախսուս իճթիմա էյլէմիշ տիր։

—Ազիրէթ մէքթէպլինէ տէվամ իթմէքտէ օլան շակիրտանա 30ար ղրշ. մաաշ վէրիլէճէկկ՝ մէքթէպը մէզքիւր նիղամնամէսի իյճապընտան օլոսըղը մալիւմ տիր։ Շակիրտանը մուամիլէյհիւմին մաաշլարը սեպ-տեմբեր այլընտան իթիպարէն իշլե-յէրէք, պու քէրրէ իսկ մէզքիւր այլն խիթամ պուլմասընա մէպնի, շակիրտանըն մաաշլարը Մէարիֆ նէ-զարէթի վէզնէստարը վասթասըյլա տիւնքի բաղար կիւնիւ մէքթէպ տարիէսինէ կէօնտէրիլմիշ տիր։

—Ֆրանսատա Ալֆօր նամ ղըրա-ամ մէքթէպլինտէ պուլընան Օս-մանլը թալէպէլէր, ջիմտիյէ գատար եալընըզ կիւնտիզ մէքթէպը մէզ-քիւրէ տէվամ իթմէքտէրէր իքէն, պունատան պէօյլէ կէճէլի շակիրտան սըրասընտա պուլունմալարը՝ նաֆիա նէզարէթինճէ թահթը գարարա ա-լընըպ լաղըմ կէլէնլէրէ թէպլիղաթ իճրա օլունմը տըր։

—Սիլիսթրէտէն ալընան հոկտ. 2 թարիխլի խուսուսի պիր թէլէկրա-ֆա կէօրէ, եէվմը մէզքիւրտէ օրա-տա պիր զէլզէլէ վուգու պուլարագ 40 սանիյէ գատար տէվամ էյլէ-միշ տիր։ Ինչու զէլզէլէտէն 1 էսքի խանէ եըգըմըշ, վէ պիր չօղ պի-նալար զէտէլէնէրէք խարապ օլմուշ իսկ տէ, նուֆուսա թէլէֆաթ օլ-մամըշ տըր։ Ճիվարտա տախի հա-րէքէթը արզ հիսս օլունմըշ իսկ տէ, պիր կէօնա խասարաթը մուճիպ օլ-մամըշ տըր։

—Տէրսաատէթէ կէլմէքտէ օլան Դրուպ վէ Մավզէր թօր վէ թիւ-ֆէնք ֆապրիգալարընըն Տէրսաա-տէթի վէքիլի Մ. Հուպէր՝ գարան-թինա միւատէթինի իքմալ իթմէք իւզրէ Լօյտ գումբանեասընըն Ա-ռաջ նամ վաքօրը.յա հոկտ. Յտէ Գօրֆույա եէթիշմիշ տիր։ Մէզքիւր վաքօր՝ հիւքիւմէթը Սէնիյէ հիսա-պընա օլարագ 216 սանտըզ Մավ-զէր թիւֆէնկի տախի համիլ իմիշ։

—Անատօլու վէ Սէլանիք-Մանաս-թըր տէմիր եօլլարը սահիպը իմթի-յազը Մ. Գաուլլա հոկտ. Յտէ Տէր-սաատէթէ միւթէվէճճիհէն Թրիէս-թէտէն հարէքէթի էյլէմիշ տիր։

—Մէմալիքը Շահանէ ֆէնէրլէր միւտիրի Մ. Գօլաա՝ Գըրմըզը տէ-նիզ թարաֆլարընտա միւճէտտէ-տէն ֆէնէրլէր ինչասը իչիւն հիւ-քիմէթը Սէնիյէ իլէ միւզաքէրա-թա իսլիթիտար էյլէմիշ տիր։

Պու թէչէպպիւս սէպէպիյլէ 1899 սէնէսի սեպտ. Ղնճի կիւնիւ ինգը-զարէզիր օյանաղ օյան ֆէնէրլէր իմիթիյազընըն թէմտիտի միւտտէթի միւհիմմէլ ատտ օլունմադտա տըր։

—Եէնի ճամի հավուսընտա ինչա օլունմադտա օյան բօսթանանէ տարէրէսի ինչասթընընը խարիճի գըսմը խիթամ պուլուպ եալընըզ տուվարարը սրվանմասը գարտրը, վէ ինչասթը մէզքիւրէնին տախիլի գըսմընըն իքմալինէ տախի քէմալը կէրմի իլէ չալըշըմադտա պուլըն-տըղընտան, օնուն տա նիհայէթ 1-2 այա գատար խիթամբէդիյը օ-լաճաղը իշիտիմիշ տիր։

—Իսկիւտարտա իսքէլէ պաշըն-տա քեաին Մօսդօֆընըն էքմէքճի ֆրունընտաքի գուլյա լաղըմ գա-ըշտըղը պիթթաղիլ թէպէյյին խտէրէք, մէճլիսը թրպպիյէ գա-բարբյա Շէհր Իմանէթինտէն վէ-րիլէն էմր իւզերինէ Տօգուզընճը տարիէի պէյէտիյէ թապիլի Տօգթ. Հիւսնիւ պէյ մարիճէթիյլէ մէզ-քիւր գուլյա գաբանմադ իւզրէ մէօհրլէնմիշ տիր։

—Պաղը գաղալարտա միւղա մէ-նաֆի սանտըգլարընա պօրճը օլան-լար՝ [տէյնլէրինի թասֆիյէ թահ-վիլաթը իլէ թէվլիյէ էյլէմէք խիթատարընտա պուլընմըշլար իսկ տէ, մէնաֆի սանտըգլարը մաթլու-պաթընընը թահվիլաթատան միւսթէս-նա օրմասը հասէպիյլէ, վաղը օ-լան թալէպ գապուլ օլունմամըշ տըր։

—Տէրսաատէթ վէ վիլայաթը Շահանէ հապսանէլէրինին թան-զիմը ահվալիյլէ մահպուսիյինին կի-յինտիլէրի էրկիսէնին եագալարը-նա պիրէր նումէրօ վաղը, վէ գա-պահաթ վէ ճիւնհա վէ ճինայէթ-տէն հանկըսըյլա մահքիամ իսէլէր՝ քէնտիլէրինին օնա կէօրէ թէֆրիդ ու թէրթիպլէրի խուսուսընա իրա-տէի Սէնիյէ սուսուր էյլէմիշ տիր։

—Եավերը էքրէմ վէ խասսա միւ-շիրի Բէոքի բաշա հաղրէթլէրինին թահթը ըրյասէթինտէ միւթէչէք-քիլ օլուպ, եավերը էքրէմ Ֆուատ վէ մայէթը Սէնիյէ էրքեանը հար-պիյէ ֆէրիգի եավերը սանի Մեհ-մէտ Շաքիր վէ Պաղը Սէրասքէրի էրքեանը հարպիյէի ումումիյէ տա-իրէսի ըէիսը սանիսի Ֆօն տեր Կոյց վէ սիւվարի տաիրէսինէ մէմուր Գամբհանէը բաշալար հաղարաթըյ-լա, Սթապլը ամիրէ միւտիրի Իզզէթ բաշա վէ տահա պաղը իւմերաի ասքէրիյէտէն միւրէթթէպ պուլը-նան վէ Քեազրտխանէտէ վագը բօ-լիկոնտա ագաը իճթիմա իտէն հէ-յէթը ֆէննիյէ՝ կէչէն բէնճէնպիհ կիւնիւ իքմալը վաղիյֆէ էյլէմիշ տիր։

—Գատրքէօյ վէ իսկիւտար կաղ գումբանեասընըն Գուլպաղըը Տէ-րէտէ ինչա իթմիշ օլտրը կաղխա-նէնին ինչաթընը մուայէնէյէ մէ-մուր իտիլէն հէյէթը ֆէննիյէ՝ եավ-վէլքի կիւն մահալը մէզքիւրէ պիլ ադիմ թէտգիգաթ իճրա էյլէմիշ տիր։ Ախիրէն ալընան մալիմաթա կէօրէ, ինչաթը մէզքիւրէնին՝ Շէհր Իմանէթիյլէ մէզքիւր գումբանեա արասընտա իմդա վէ թէաթի ի-տիրմիշ օլան շարթնամէ միւնտէրի-ճաթընա մուվաֆքէդ օլուպ օլմա-ճաղլարը մէճլիսը սըհհէյէ գալա-ըրյլա պիլճիմէթ իտամ վէ սաիր ի-ճապ իտէնլէրէ թէպլիղ ու իլթաբ իտիլտիկի իշլետիլմիշ տիր։

Նաում բաշա հաղրէթլէրինին ճէ-պէլը Լիվանան միւթէսարրըֆլըղընա նասպ ու թայինի վուգուրընտան պէրու մինհալ գամրշ օյան թահ-ըիրաթը խարիճիյէ քիթապէթինէ պու քէրրէ Նաֆիա նէզարէթի ըս-թաթիսթիգ միւտիրի Նուրի պէյ էֆէնտի հաղրէթլէրինին թային պուլյրըլտրը՝ պու կիւնքի թէվֆի-հաթ ճէտվէլինտէ կէօրիւմիշ տիր։

Միւշարէյէյհ հաղրէթլէրի՝ Մէք-թէպը Սուլթանիտէ պատէթթահսիլ Ֆրանսատա իքմալը թահսիլը իւլում վէ ֆինուն էյլէմիշ պիր զաթ ալի-գատր օլտրգլարընտան, մէմուրի-յէթը միւհիմմէի մէզքիւրէյէ թա-յինի մուճիպը մէճմունիյէթ տիր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԷՐԶՐՈՒՄ

Էրզրումտան սեպտ. 21 թարի-խիյէ մաթպասմըղա եազըլան մէք-թուպ տըր.

Վէլիհիյմէթը պիմինիթիմիզ բա-տիչահըմըզ Լիֆէնտիմիզ հաղրէթլէ-րինին Ս. Քրկիչ խասթախանէսինէ վուգու պուլան իհսանը ճէտիլէրի հասէպի իլէ տիւնքի կիւն քիլիսէ-միդտէ պինէրճէ էհալի հաղը օլ-տըղը հարտէ իդտիյասը էօմր ու իգպալը հաղրէթը Բատիչահի տուա-լարը մուխանթան սուրէթտէ թէք-լար օլունտրադ, պու միհնասէպէթ-լէ Պատր. Փոխանորդ Շիչմանեան Դեր. Ղեւոնդ Սրբազան թարաֆըն-տան դայէթ պէլիդանէ պիր վաղ վէ-րիլէրէք, ճիւմլէ հաղըրուն պիւլէնո-տը ավագ իլէ ամինհան օլմուշլար տըր։ Ցիւնքի կիւն պու պապտէ ա-թիտէքի թէլէկրաֆ քեշիտէ օլունմը տըր.

Մապէյնը Հիւմայունը ճէնապը Միւ-ճիւքեանէ պաշ քիթապէթը ճէլիլէսինէ,

Մէնպար մէրհամէթ օյան Վէլիհիյմէ-թը պիմինիթիմիզ սէվգիլիլիս Բատիչա-հըմըզ Լիֆէնտիմիզ հաղրէթլէրինին Էր-մէնի թէպաահ սատրգասը հագգընտա մէպղուլ պույուրտրպլարը պունճա ինա-յաթը պիղտաթը Շէհնշահլէրի ասարը ճէլիլէսինտէն օլարագ պու քէրրէ տախի Էրմէնի խասթախանէսինտէքի պիչարէ-կեան հագգընտա իպղալ պույուրուլան իհսանը ալիի Շահանէլէրի՝ հէր էրմէնի գուլլարընըն գուլուպ սատագաթլարընը մէսէրրեթը [թէվզէլզայէ իլէ մէշհուն պույուրտուղը կիպի, Էրզրում Էրմէնի պէնտէկեանընը տախի զարիզը տէրեակ միւսահաթ պույուրարընտան, էլէվմ քիլիսէմիզտէ պիլխասսա ֆիզունիի էյ-եամը էօմրու իդպալ վէ իդտիյասը չան ու իճալը ճէնապը Ճիհանպանի տուաի վաճիպ իլ էասաը եատ ու թէքրար գըլընընը, վէ պինլէրճէ պէնտէկեան անսամիմ իլ գալպ ամինհան օլարը խուսուսարընընը աթէպէի ֆէլէքտէրթ-պէի հաղրէթը Շէհրիյարիյէ արզ վէ ի-ֆատէսի իսթիրհամընա իճթիսար էյլէ-տիմ, ֆէրման։ Էրզրում

Բաթրիկ վէքիլի
ՂԵՒՈՆԴ ՍԵՐԲԻՍԳՈՊՈՍ

Պու կիւնքի Հայրենիքտէ պէր վէճճը ամի օգունմը տըր.

Պանտըրմատան մէվրուտ մէք-թուպլարը՝ մահալլի Թաղ. Խորհուրդ-ընընը իպրաղ էյլէտիկի մէսալ ու իդտամաթատան վէ հրսսիյաթը տին-բէրվէրանէտէն մէտհ ու սէնա իլէ պահա խոյլարը։

Նէ չարէ քի, Պանտըրմանընը իսմ-թիյար Առաջնորդը Դեր. Տ. Տիմո-թէոս Սրբազան սըլտմա իլլէթինէ միւպթէլա օլարագ վաղիյֆէսինի իյֆա իտէմմէքտէ օլտրղընատան, էնանի զայլուպէթինտէ թեմէ միւ-թէալլիգ իշլերին եիւզ իսմթիւ գալ-մասը իչիւն քէնտիսինէ լիէճլիլ մուավէնէ պիր բուհանի մէմուր իս-սալինի Բաթրիգխանէտէն իսթիտա վէ թալէպ իթմիշ տիր։

Ինիթիհիմիզ կէօրէ, Բաթրիգ-խանէ՝ էլան Տէրսաատէթտէ պու-լընան Գայսէրիյէնին կէնճ վէ զայ-բէթլի Առաջնորդը Պաշան Դեր. Տ. Ցրդատ վարդապետի Պանտըրմայա իրսալ իթմէք թէսավվուրընտա պու-լընը.յօր։

Բալունըն կիւլեշկեր գարիյէսի բաբաղը Մէսրովպ քահանանը պէյն էլ էհալի Բրօթէսթանըգ թօխումը ապշորդընը վէ Նիզամընը Պակլար իճրա իթմիկինի Բաթրիգխանէ իս-թիսպար վէ թահգիգ իտէրէք, եէ-նի ինթիխապ օլնան Առաջնորդին միւվասէլէթինէ տէկին մէրգում բաբաղընը թավր ու հարէքէթինի կէօզէթմէսինի Բալու Առաջն. Տէ-զապահընա էմր ու իշար իթմիշ օլ-տըղընը փոչ եազըյօր։

Քէզալիք Փոչոտա օգունտըղընա կէօրէ, Եօզկատ Առաջնորդարանը՝ պիրինին հէմշիրէսինի գայնանատ-նընա պիրատերի իլէ Պակ իթմէյէ Բաթրիգխանէտէն պա թէլէկրաֆ ըուխսաթ թալէպ իթմիշ օլմաղլա, Բաթրիգխանէ՝ պէօյլէ պիր Պակը Քիլիսէ գանունընա մուդայիր ատտ իթմէքլէ պէրապէր, Եօզկատ Վիճա-կընընը Կիլիկիա կաթողիկոսլըղը թեմ-լերինտէն պուլընտըղընը նաղարը ուրդաթա ալարագ, Կիլիկիա կա-թողիկոսը Ամեն. Տ. Մկրտիչ Սրբազան հաղրէթլէրինէ միւրաճաաթ իթմէք լազըմ կէլտիկինի ճէվապէն իշար էյլէմիշ տիր։

Բէթերպուրկտա նէշր օլնան Ի-ԲՐԷԼ-ԻՒ ՎԷՐԴԻ նամ այլըդ բիսա-լէնին սոն նիւսխէսինտէ «ԷՋՄԻԱԾԻՆ կաթողիկոսլըղը Քիւրսիսի վէ Երմէ-նի կաթողիկոսլարը» սէրլէվհալը մուֆասսալ պիր պէնտ [նէշր իսրա-միշ օլուպ, Թիֆլիս Էրմէնի կաղէ-թալարը՝ պու պէնտի թէրճէմէթէն նագլ իլէ Խրիմեան Վեհ. Տ. Մկըր-տիչ Սրբազան կաթողիկոս հաղրէթ-լերինին թաստիգը ինթիխապը հա-վատիսինի տէ պէօյլէճէ պիրմիւնա-սէպէ իլան իթմիշլեր տիր, զիրա մէզքիւր հավատիսի չիմտիյէ գա-տար նէշր իտէմմիշլեր իտի։

Շումնու քիլիսէսի բաբաղը օլուպ էլան իսկիւտարտա [Սէրամբզ մա-հալլէսինտէ պուլընան վէ խասթա-լըգ սէպէպիյլէ Գուտտասը Շէրիֆ թագտիս իթմէսի մէճմու օլան Գիւ-չիքեան Արժ. Տ. Խորէն քահանայ՝ Ս. Խաչ քիլիսէսի Թաղ. Խորհուրդ-ընընը չահատէթի մուճիպինճէ՝ վէ-զայիֆը բուհանիյէ իյֆա իթմէք վէ պիր աղ միւտտէթ տահա Տէր-սաատէթտէ գալարգտան սօնդրա Շումնույա աղիմէթ էյլէմէք իւզրէ պու քէրրէ Բաթրիգխանէտէն էմր ալմը, վէ կէչէն ճումնա էրթէսի կիւնիւ տէ քիլիսէի մէճիքիւրտէ Գուտտասը Շէրիֆ թագտիս էյլէ-միշ տիր։

Սեպտեմբերին 28ինճի կէչէն բա-զար էրթէսի կիւնի կէտիք Բաշա քիլիսէսի գարշըընտա մուգիմ Գայսէրիյէ միւթէպէրանընտան Ա.յ-նալեան Գէորգ աղանըն խանէսին-տէ, քէրիմէսի Մարի Այնալեան ի-լէ էճգաճը ըրիճ. Գէորգ էֆ. Սինէմ-եանըն ըէսմը իզտիվաճլարը պիր գաբուսը Նումէրօ 11 վէ Թունէլ ճատտէսի Նումէրօ 32 Ճակոբ էֆ. Կիւլ-մէգեան մաղազալարընա հէր նէվ սէ-տէֆի, բերինճ վէ տէմիր գարեօլալար, քէզալիք Ամէրիգա վէ Պօհեմիա սան-տալեա թագըմլարը ֆիւրուխթ օլունմաղ-տա օլուպ, բաղալթու միւշթէրիլէրինէ հիւմնիւ բիլայէթ վէ էհվէնիյէթլէ սաթը-լաճաղը իլան օլունը։ 20—12

ԿԱՐՄԻՐ ԼՈՒՅՍ

Պու կիւն ախշ օլընան թէլէկրաֆ-լար տըր.

Բէյրութ 16 հոկտ.

Սօն Երրմի տէօրթ սաաթ զարֆընտա պուրատտա 23 վուգուաթ վէ 10 վէֆի-յաթ օլմըշ տըր։

Համամուրկ 16 հոկտ.

Տիւն պուրատտա 10 վուգուաթ վէ 3 վէֆիյաթ օլմուշ տըր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Սոֆիա 16 հոկտ.

Գուլուրէ վէ Սէլոտա կազէթալարը՝ միւթէսավվէր օյան Գուլկար իսթիգա-ղընընը ադտ օլունտըղընը իլան, վէ չէ-բաթինին՝ կէլէճէք Սօպրանիյէ մէճլի-սինտէ պատէթթատիգ նէշր օլունաճա-ղընը պէյան իսթիյօրլար։

Կէչէն կիւն խապէր վէրիլէն զէլզէլէ՝ Վիանն, Զիչթովի, Բէլէնա, Իսլիմէա վէ Սիլիսթրէտէ տախի հրսս օլընըպ, Սի-լիսթրէտէ 40 սանիյէ սիւրմիշ, վէ պիր էսկի խանէ եըգըլըպ պիր չօղ պինա-լար տա սագթալանմըշ իսկ տէ, նու-ֆուսաճա հիչ պիր գաղա վուգու պուլմա-մըշ տըր։

Թրիսթէ 15 հոկտ.

Լօյտ վաքօր գումբանեասընըն մէճլիսը իտարէսի՝ Շարգտա իճրա օլընան սէ-ֆերլէրէ վիւսատ վէ սիւրաթ վէրմէք իւզրէ 1893 սէնէսի իչիւն քօսթաարընը-ճա խալահաթը միւհիմմէ իճրասընա գարար վէրմիշ տիր։ Բիրէ իլէ Իգ-միր արասընտա պիր խաթթ թէէսիա իտիմէսի վէ Մէրսին իլէ Տէրսա-ատէթ արասընտաքի խաթթըն թէվսի օլունմասը վէ Դարատէնիզ խաթթլարընը-ճա թաատիրաթ իճրասը թէսավվուր օ-լունմագտա տըր։

ՄԻՒՐԷՄՄԷԼ ԼՈՒՂԷԹ

ՖՐԱՆՍԷԶՃԱՏԱՆ ԹԻՒՐՔՃԷՂԷ

Լիսանը Ֆրանսէվիհին թահսիլի հէվէսքեարանընա պիր սուհուլէթը ֆէվգէլզայէ օլմագ իչիւն պիրճիմնէ իւլում ու սէնայի վէ սարէրյէ միւ-թէալլիգ լուղաթ վէ ըսթըլահաթը շամիլ օլարագ պու քէրրէ Պաղը Ա-լի ճատտէսինտէ Շէրքեթը Միւրէթ-թիպլէյէ մանթպասընտա միւտիրը մանթպաա Ասատուրեան Արթին էֆ.-նին էսէրը սայ ու դայրէթի օլմագ իւզրէ ճիւզ ճիւզ նէշր իտիլէկլմէք-տէ օյան Միւքէմմէլ Լուղէթ նամ Ֆրանսըզճատան թիւրքճէյէ լուղէթ քիթապընընը պիր գաչ ճիւզի ման-զուրըմզ օլմուշ վէ միւնտէրիճաթ ու միւհթէվիյաթընընը միւքէմմէլլի-յէթի վէ թաղ ու թէմսիլի նէֆա-սէթի ըէյ իւլ այն կէօրիւմիշ օլ-մաղլա, պու նէվի լուղէթ քիթա-պընա լիւզումը օլանլարընը էսէրը նէֆիսը մէզքիւրտէն պիրեր ատէտ իտինմէլերի խասսէթէն թավսիյէ օլ-ընը։

ԻԼԱՆ

Գալաթա Բէրչէմպէ բազար Եէնի ճա-մի գաբուսը Նումէրօ 11 վէ Թունէլ ճատտէսի Նումէրօ 32 Ճակոբ էֆ. Կիւլ-մէգեան մաղազալարընա հէր նէվ սէ-տէֆի, բերինճ վէ տէմիր գարեօլալար, քէզալիք Ամէրիգա վէ Պօհեմիա սան-տալեա թագըմլարը ֆիւրուխթ օլունմաղ-տա օլուպ, բաղալթու միւշթէրիլէրինէ հիւմնիւ բիլայէթ վէ էհվէնիյէթլէ սաթը-լաճաղը իլան օլունը։ 20—12

ԳՕԼԷՐԱ

ՎԷ ՀԻՄՆԻ ԱՏԱՑ ՈՒ ԱԽԼԷԱԴ

1865–1892

Թէմիզ տտէմ գօլերատան գօրգամանալը տըր տէյի տօգթօրլարըն վագը օլան պէյանաթը ունուտուլմամշը տըր։ Տէրսաատէթ լէհ իւլ համա գօլերատան մասուն դարմըշ իսէ տէ, գօլերայա տաիր էբէյիճէ չէյ էօյրէնմիշ տիր, վէ էօյրէնտիյինի ունուԹմամասը զիյատեսիյէ էլդէմ տիր։ Գօլերանըն բիսիլքէն նէչէթ իտէն պիր բիս խատԹէլիք օլտուղու անլայշրլար, վէ տահա զարիպի շուրասընտա տըր քի մատան բիսիլիք գատար մանէվի բիսիլքլէր տէ պու իլլէթին սիրայէթինէ եարարմ իտեր իմիշ։ Ֆագաթ պիր տէֆա գօլերա կէօրմիշ օլան շէհիր պիր միւտուէթ իչին կէրէք մատտէթէն վէ կէրէք մանէն Թէմիզլէնիյօր։ Վէ հէմ տէ հիչ պիր պէլիյէ գօլերա գատար ինսանլարը Թէրպիյէ իտէմէյօր։

Շու հագիգաթա Տէրսաատէթ էֆէնտիսի 1865 սէնէսինտէ տախի վագքի օրմըշ տըր։ Օ Թարիխտէ գօլերա՝ բայիթախթը Սալթանաթը Մէնիյէյէ Զանադ գալէ Թարիգիյէ պիրտէն պիրէ սիրայէթ իտիպ, Թէտապիրի Թէհանֆիուդիյէ չիմտիքի գատար միւԹէֆէնէնին վէ միւտադգդ սուրէԹտէ վագը օրմամասը հասէպիյէ, իւլք կիմնէրտէ բէք զիյատէ իճրաի Թէլէֆաթ իԹմիշ տիր։ Էօյլէ քի կիմնիւն պիրինտէ Թամ ան պիր պին նուֆուս՝ տախիի Տէրսաատէթտէ վէ միւԹէֆավիր դարիյէլերտէ գօլերատան Թէլէֆ օլտըղը բէմէն մուատտադ պիր քէյֆիյէթ տիր։ Շու պէլիյէյի ադիմէ մուվաճէհէսինտէ Տէրսաատէթ նէ՞ հալ քէսպ իԹմիշ տիր։ Օլ պատտէ կէրէք վագԹին կադէթարընտան վէ կէրէք հասպ էլ մէմուրիյէ վուգուֆը չախսիյէլերի պուլունան դէվաթատան ալընան մալիմաթա նէզարէն, Տէրսաատէթտէ էմալի կէօրիւմէմիշ պիր սիքիտէթ վէ պիրուտէթ վէ եէս ու քէտէր հիւքմֆէրմա օլուպ, Թէքմիլ տէվայիրի բէմիյէ իշ վէ մէշղուլիյէթ օրմամասընտան նաշի Թաթիլ իԹմիշ, վէ չարը վէ տիւքքանլար գարանմըշ, վէ Գալաթա քէօրրիսիս կիպի կէչիտ վէ իշլէք պիր մահալտէն Թէք Թիւք պիր գաչ քիչի անճագ կէչէր օլմուշ, վէ հաթթա, շու ահվալը պիղէ նադշ իԹմիշ օլան զաթը մէալի գատր քէնտիսի տախի կիւնտիւզ վագԹը քէօրրիւնիւն պիր ուճունտան օ պիր ուճունա կիտինճէյէ տէկէն անճագ պիր քիչէյէ բատա կէլմիշ օլտըղընը իւլավէի մէգալ իԹմիշ տիր։ ԻչԹէ շու զայլէրէրինտէ Տէր սաատէթ սէքենէսինին իհրաղ իԹմիյի հալ մանէվի նօգթայը նագարա տախի զայէթէյ շայանը տըր։

Գաթ պուլունմուշ տըր։ Շէօյլէ քի, սայիր տիւքքանլարըն էքսէրիսի կիպի մէյխանէլէր վէ սայիր սէֆահանէլէր տախի Թէքմիլէն գարանըլըպ, հէր քէս դէվգ ու սէֆայը պէր Թարաֆ իԹմիշ, վէ հէքիմլէրին Թավսիյէ իԹտիյի Թանզիֆաթ ու Թաթհիրաթ վէ բուհպան հէյէթինին Թէհնիկ իյլէտիյի իպատէթ վէ ֆայիտէթ իյլերի իլէ մէշղուլ օրմուշ տըր։ Ճենայէթ վէ սըրգամ տախի զանն իտէրսին քի Թաթիլ պուլմուշ, վէ տին վէ գավմիյէթ ֆարգլարը գալգըպ, հէր քէս դարտաշ կիպի սեվմէթը ումումիյէի տիւշինմէյէ պաչամըշ, վէ սօգագլարտա իսլամ, էրմէնի, Ռում վէ Եահուտի հէր պիր հէյէթը բուհանիյէ այրը այրը տուպար իճրասը յա իչպու ֆէլսաֆէթի ումումիյէնին տէֆ ու իզայէսինի հագդ Թասա հագրէթերինտէն նիյազ ու իսլիհատա իԹմէքտէ պուլունմուշ տըր։

Գօլերայա տայիր նէ կիպի Թէտպիրլեր իԹթիխազ իԹմէք էլդէմ օլտըղը 1865 սէնէսինտէ շիմտիքի գատար մուայյէն օլմատըղընտան, Տէրսաատէթ հէքիմլերինտէն պազըլարը «վէրէվ գօլերա իյլէթը սարիյէտէն իսէ տէ, ֆագաթ պուլարդ տէյլլ տիր, (ԼէՒՒոՒդ տիր ամմա ԳՒՒՐ-ԼՒՒ տէյլլ տիր,) եանի չօգլար այնի վագԹտա Թուտուլապիլիր իսէ տէ միւճէերբէս եէքտիկէրինտէն պուլաշմազլար տէյի իտտաա իԹմիշլէր, վէ պու սէպէպլէ տախիլի շէհիրտէ գաթը մուխապէրտի վէ գարանթինալարը սուրէթը իտտրէսինէ վէ Թէտապիրի Թաթհիրիյէ վէ Թէհաֆիուզիյէնին իյֆիսարնա տաիր գօմիսիօնը պէրէտէ պարտը մուֆասալ նիգամամէլէր վէ Թալիմաթ նամէլէր հրֆզ օլունմըշ, վէ մասզալահ ելինէ էօյլէ պիր պէլիյէյէ օղրանըլմադ օլուր իսէ, իԹԹիխազը էլդէմ օլան Թէտապիր օլ վագրթատան պէրու իրաէ գրլընմըշ օլմաղլա, իճրասընտա Թէրէտտուա վէ հիչ պիր նէվ գուսուր վուգու պուլմայաճաղը մէմուլ պուլընմըշ տըր։

Պու տէֆաքի գօլերա սալկընը սուրէթը ճերէյանընտան անպաշլատըղընա կէօրէ, հէր պիր մէմլէքէթին էն ֆագիր վէ էն զիյատէ գավանինը սրհիյէյէ դայրը մուվաֆրգ հալտէ պուլընան գրմայրը միւնասպ օլտրգլարը, վէ հէր պիր շէհիրտէ տախի էն զիյատէ բիս մահարլերտէ էն զիյատէ Թէլէֆաթ վուգու պուլարը կիպի, այնի միւհարլերտէ տախի պիր ատէմին ախլէագ ու տատպաճա Թէմիզ վէ նաձիք վէ տիդդաթը օրմասը վէ տիկերինին սէրխօշ վէ էտէպսիզ վէ նիզամսըզ պուլընմասը՝ գօլերատան Թուտուլըպ Թուտուրմամագ ճիհէթինէ բէք պէօյուք ֆարգ իԹմէքտէ տիր։ Պինապէրին, կէրէք ատրզպա վէ կէրէք հէյէթը բուհանիյէ շու նօգթասա սէմէֆքէար պուլընը յօրլար քի, ախլէագը հասսէնէ սահիպի օլանլարը՝ իչպու պէլիյէի միւտհիչէտէն գօրգմամագա բէք պէօյուք հագդլարը վար տըր։

Էլվէթթէ պու հագդը սուի իսթիմալ իԹմէյիպ, լազըմ կէլէն Թէտապիրը ատիյէտէ տախի գուսուր իԹմէկլէր իսէ տէ, գօլերա՝ պիր սաղ միտէտէ պարընամաղ օլտուղը մուատտադ պիր քէյֆիյէթ օրմասըյլա, էրվէթթէ ատիվար ու ախլէագը հասէնէ սահիպլէրինին միյտէսի տէ պիր Թագրմ քէօր օէրիսօչլարը միյտէսինտէն տահա մանի Թագամ հալտէ պուլընաճաղը աղլէպը իհթիմալաթտան տըր։ Պունտան գաթինաղար, պիր Թագրմ սէֆահաթլարտա զայրֆլատըրմըշ եախօտ չիրիտիրմիշ օլան վիճուտ, հիւանի ախլէագ սայէսինտէ օլտըգճա հիւանի մուհաֆաղա կէօրմիշ պուլընան վիճուտտան զիյատէ հէր նէվ խասթալըղ ճէլպ իտէճէյի կիպի, գօլերայը տախի պիլխասսա ճէլպ իտէր, եախօտ գօլերա միգրօպընա մուգավէմէթ իտէմէզ գօտուղը ֆէնէնէն մուատտադտըր, վէ պինապէրին, պէօյլէ ազիմ տահիյիլեր էնանսընտա քիլիսէնին մէնպէրինտէն էհալիյի տինաարլըղա վէ ֆագիլէթքէարլըղա տավէթ իտէն բահիպին եախօտ բարարզը պու կինքի էն ալիմ Տօգթօրլա պէրպարեր Թէտապիրը սրհիյէյի Թավսիյէ իԹմէքտէ օլտուղընա դանաաթ հասլը իԹմէմիզ լազըմ կէլիյօր։ Ա.

ՏԻՄԻՐ ԵՕԼԼԱՐ ԳՕՆԿՐԷՍԻ

Ախիրէն Բէթէրսպուրկտա Թօքլանմըշ օլան վէ կադէթամըզդտա տէֆաթլէ պահա իտիրմիշ օլան տէմիր եօլլար գօնկրէսինին միւզաքէրէ ճէտվէլլինտէ միհիմմ բէք չօգ մեսէլէլեր մէվճուտ իտի։ Իչպու մէսէլէլեր միյանընտա եօլճուլար իլէ էմԹանընն էմնիյէթը Թամմէ իլէ նադլ օլընմալարը չարէլերինի պուլմագ տախի մէվճուտ տըր։ Եօլուն նէզարէթ վէ Թամիր վէ սաիրէսի պիր տըզդամը ֆէվգէլատէ իլէ Թէտգիդ օլընմըշ տըր։ Գօնկրէ՝ եօլու մուայնէ իԹմէք իչին խուսուսի կարտիռնլարը գալտըրմագ վէ պու վաղիֆէյի ատի կարտանլարա Թէվտի իԹմէք ֆիքրինտէ տիր։ Մէկզիւր գօնկրէ՝ գաթարլարըն ամէռչիտինի տիկեր ուսուլերտէն զիյատէ Թէէմին իԹմէքտէ պուլընան մատէնի Թէզգիդ ուսուլինի գապուլ էյլէմէք Թասավվուրընտա տըր։ Մէզքիւր գօնկրէ՝ մատէնի Թրավէլպէր՝ չէրաիթը էսասիյէ տայիրէտինտէ վաղ օլընը իսէ իչճիլիքտէ Թասարրուֆ հուսուլէ կէլէճէկինի Թահթը գարարա ալմըշ տըր։

Զէքմէ քէյֆիյէթինէ կէլինճէ, գօնկրէ՝ բասֆառա ուսուլինին լէհինտէ պէյանը միւթալիա իԹմիշ տիր։

ԻչէԹմէ չիւպէլերինին պիրինտէ էմնիյէթ իչարէթլերի իւզերինէ ուզուն պիր միճատէլէ վուգու պուլմիշ տըր։

ԻսԹիրա օլընմըշ օլան պիր Թաւգիր էմնիյէթ ալէթթընա կէլինճէ, գօնկրէ չիմտիրիք պու ալէթլերէ էմնիյէթ խուրմէսինի մուվաֆֆըգը իհԹիյաթ պուրմամագտա տըր։ Գօնկրէ սէյրը սէրի գաթարլարընտա վէ Թէքերլէքլերէ պէօյուք եիւք պինտիյի էնտատէ բայարրն մէԹտանէթինին Թէգայիւտինի գապուլ իԹմէքտէ, վէ պունընա պէրապէր գէրըզլար հագգընտա նագարի վէ սէրի գաթարլարընտա Թամիրի ատիյէ օլարագ պիր Թագրմ Թէճրիւպէլէր իճրասընը վէ եէնի ուսուլ ինչաաթտա տախի Թէճրիւպէլերին Թաագիպլինի Թավսիյէ էյլէմիշ, վէ սէյրը սէրի գաթարլարընտա եօլարընտա քէօշէլերին Թատիրինի վէ պուրաբատա գաթար սիւրաթընընն Թէնգիսինի Թահթը գարարա ալմըշ տըր։

ՔՐՕՍԱՆՔ

Ճաչարանի մէջ.

—Որչափ անմաքրութիւն, ինչ աղտոտ անձնոց մըն է այս։

—Բայց, ներեցէք Տէ՛ր, չատ բծախնդիր էք եղեր։ առաւօտեն ի վեր այդ նոյն անձնոցը քառասուն հոգի գործածեց անտրտունջ։

* * *

Դարձեալ ճաչարանի մը մէջ.

—Այս տաւածդ գինի չէ, բարեկամ։

—Ինչ կըսէք, Տէ՛ր, Շաթրէօզի գինի է անարատ։ կը ցաւիմ որ ընտիր գինին չէք ճանչնար եղեր։

—Թողուցէք ընտիրը, ես բնաւ չեմ ճանչնար գինին։ քաղաքի մանաւագտ մըն եմ եւ, ուստ մը խմելով այդ հեղուկին, մասնագիտութեան մէջ կըզգամ ինքզինքս։

* * *

Լրագրութեան չուրջը։

Ազատամիտը։ — Ափսոս որ չէք տեսներ Գաղղիացիները։ նոքա իրենց Հանրապետութեան նախագահին համար իսկ տօ՛ն-ե՛ կըսեն պարզապէս։ ազատամտութիւնը հաւասարութեան մէջն է՝ մեզ համար ոչ վեհամիտ, ոչ ազնուաշուք, ոչ մեծապատիւ կայ։ լոկ էֆենտի, աղա եւ պարան։ առոնք ալ կը գըրենք յաղագս քաղաքավարութեան, նաեւ տօ՛ն-ե՛ն փոխարինելու համար։

Պահպանողականը։ — Եթէ սակայն պիտայի թէ ճշմարտապէս ազատամիտ մէկն էք, եթէ գիտայի որ չը պիտի արգոյիք խօսքիս։

—Ո՛չ, բարեկամ, ինչո՞ւ արգոյիմ, կարծիքներն ազատ են։

—Ըսեմ ուրեմն թէ մարդ պարտի իւր սկզբունքին հետեւիլ մանաւանդ այն պարագային յորում ստակ կտնու։ Ստակը մարդուս փորձաքարն է, այնպէս չէ՞։

—Հաճամար եմ կատարեալապէս։

—Արդ, ինչ կըսէք, շողոքորթութիւն մը, կեղծաւորութիւն մը, ձեր քարոզած սկզբունքին դէմ բացարձակ մեղանչում մը չէ՞ բաժանորդագրոց մէջ դրել, օրինակի համար, «ստացայ Մեծապատիւ Ցարութիւն էֆէնտի Զիմրիւանն 40 ղրշ. վասն եւն.»։

—Բայց դուն իրաւունք չունիս իմ ներքին կեանքիս, վարչութեան եղանակս խառնուելու։ . . .

—Երբ գործերնիդ չը յարմարիր ձեր խօսքերուն, կը նշանակէ թէ ձեր ժողովրականութիւնը լեզու թափել մն է միայն . . . կեղծաւորն ալ լեզու կը թափէ թովելու համար։

* * *

գըմ էմնիյէթ ալէթթընա կէլինճէ, գօնկրէ չիմտիրիք պու ալէթլերէ էմնիյէթ խուրմէսինի մուվաֆֆըգը իհԹիյաթ պուրմամագտա տըր։ Գօնկրէ սէյրը սէրի գաթարլարընտա վէ Թէքերլէքլերէ պէօյուք եիւք պինտիյի էնտատէ բայարրն մէԹտանէթինին Թէգայիւտինի գապուլ իԹմէքտէ, վէ պունընա պէրապէր գէրըզլար հագգընտա նագարի վէ սէրի գաթարլարընտա Թամիրի ատիյէ օլարագ պիր Թագրմ Թէճրիւպէլէր իճրասընը վէ եէնի ուսուլ ինչաաթտա տախի Թէճրիւպէլերին Թաագիպլինի Թավսիյէ էյլէմիշ, վէ սէյրը սէրի գաթարլարընտա եօլարընտա քէօշէլերին Թատիրինի վէ պուրաբատա գաթար սիւրաթընընն Թէնգիսինի Թահթը գարարա ալմըշ տըր։

ԱՐՇԱԿ

Ճաչարանի մէջ.

—Որչափ անմաքրութիւն, ինչ աղտոտ անձնոց մըն է այս։

—Բայց, ներեցէք Տէ՛ր, չատ բծախնդիր էք եղեր։ առաւօտեն ի վեր այդ նոյն անձնոցը քառասուն հոգի գործածեց անտրտունջ։

* * *

Դարձեալ ճաչարանի մը մէջ.

—Այս տաւածդ գինի չէ, բարեկամ։

—Ինչ կըսէք, Տէ՛ր, Շաթրէօզի գինի է անարատ։ կը ցաւիմ որ ընտիր գինին չէք ճանչնար եղեր։

—Թողուցէք ընտիրը, ես բնաւ չեմ ճանչնար գինին։ քաղաքի մանաւագտ մըն եմ եւ, ուստ մը խմելով այդ հեղուկին, մասնագիտութեան մէջ կըզգամ ինքզինքս։

* * *

Լրագրութեան չուրջը։

Ազատամիտը։ — Ափսոս որ չէք տեսներ Գաղղիացիները։ նոքա իրենց Հանրապետութեան նախագահին համար իսկ տօ՛ն-ե՛ կըսեն պարզապէս։ ազատամտութիւնը հաւասարութեան մէջն է՝ մեզ համար ոչ վեհամիտ, ոչ ազնուաշուք, ոչ մեծապատիւ կայ։ լոկ էֆենտի, աղա եւ պարան։ առոնք ալ կը գըրենք յաղագս քաղաքավարութեան, նաեւ տօ՛ն-ե՛ն փոխարինելու համար։

Պահպանողականը։ — Եթէ սակայն պիտայի թէ ճշմարտապէս ազատամիտ մէկն էք, եթէ գիտայի որ չը պիտի արգոյիք խօսքիս։

—Ո՛չ, բարեկամ, ինչո՞ւ արգոյիմ, կարծիքներն ազատ են։

—Ըսեմ ուրեմն թէ մարդ պարտի իւր սկզբունքին հետեւիլ մանաւանդ այն պարագային յորում ստակ կտնու։ Ստակը մարդուս փորձաքարն է, այնպէս չէ՞։

—Հաճամար եմ կատարեալապէս։

—Արդ, ինչ կըսէք, շողոքորթութիւն մը, կեղծաւորութիւն մը, ձեր քարոզած սկզբունքին դէմ բացարձակ մեղանչում մը չէ՞ բաժանորդագրոց մէջ դրել, օրինակի համար, «ստացայ Մեծապատիւ Ցարութիւն էֆէնտի Զիմրիւանն 40 ղրշ. վասն եւն.»։

—Բայց դուն իրաւունք չունիս իմ ներքին կեանքիս, վարչութեան եղանակս խառնուելու . . .

—Երբ գործերնիդ չը յարմարիր ձեր խօսքերուն, կը նշանակէ թէ ձեր ժողովրականութիւնը լեզու թափել մն է միայն . . . կեղծաւորն ալ լեզու կը թափէ թովելու համար։

* * *

Ճշմարիտ բարկաճայթ բանաստեղծի մը չուրջը։

Ես եմ որ Օտեանի չափ կը գրեմ համակական բնաբարբառը։ ես եմ որ Աղեքսանդր Գանտեանն ու Տէմիրճիպաշեանը իւրարու զարկած եւ միոյն յանգամոխ եւ միւսին իմաստալից բանաստեղծութիւնն վրան միացուցած եմ. ես եմ խմագիր, դասատու, գերասան, գրող. ե՛ս կամ միայն։ (գրպանէն փոքրիկ հայելի մը հանելով եւ ուշադիր նայելով) օ՛, ինչպէս լաւ կը տեսնեմ, ահա աչքիս առջեւն է թէ մեր մէջ դպրոցականներն իսկ մարմաջ ունին լրագրի յօդուած տալու։ (Տարրոսի բնաբարբառը կը յիշէ) չէ՛, էսա էմբրա չեղիր, լա՛ օ։ (յանկարծ միաքը կուգայ վաստրականի բարբառը) խե՞ռ, էնա տիլդը ինչի քիթի մուտ կը մըլեն մէջ ըմէն բանին։ (եւ եթէ ծերութիւնն կրկին մանկութիւն է, մանկութիւնն ալ սչ-կրկին կամ պարզ տոմար ծերութիւն մը լինելուն, մեր Հովուորդին իր մանուն իսկ լեզուն կը յիշէ) վա՛ր անցնի—լաւ, էլ՝ օ՞ր-ին մէկ տեսակն է—վա՛ր անցնի «մեղք էրի գրութիւնը։ գրական ասպիկանութիւն մը հասատուելու է՝ մեր դպրոցականներն ներկայ գրական քօլերայէն պահպանելո՞ւ համար։ ո՛չ. մեր դաստակերուն գրաբառ խօսակցութիւն սովրեցնելո՞ւ համար։ այդ ալ չեղաւ, քանզի այդ տեսակ սոտիկանութիւն մը երեւցաւ տրդին ընդ խնամօք Ե. Գուրգէնի։ . . . հեռի՛ մնէ գրաբառն ալ, Ե. Գուրգէնն ալ, իւր պատկերն ալ։ ես կուզեմ իմ խնամոց եւ հակողութեան ներքեւ կազմել մի գրական ասոիկանութիւն որպէս զի նոր սերունդները այդ ասոիճան անկրկիզ, այդչափ յանձնապատասխ եւ լիրը չըլլան, չըլլան, չըլլան, ճգակոտոր, ճղիկ ճղիկ ըլլան, մահ պարտամներու հանդպին որ կը յանդգնին Թրթռալ ինձ պէս։

—Հայելին ձեռքդ բռներ ինչ կը մըրմռաս այդ տեղ, եղբայր։

—Չէ՛, ապիկարները պէտք չէ որ յաջողին։ գրական ասոիկանութիւնն պարտի ճաղկել, ծեծել անխնայ, վիրաւորել, բանտարկել միտքերը, սանկ չղթայկապ պատիժ մը չաչխատելու պայմանաւ։ այո՛, չաչխատելու պայմանաւ, զի ե՛ս կամ ու կաչխատիմ ամենուն համար . . . Այդ եղանակով միայն նոր սկսողները քիչ մը աւելի համեստութիւն, անձնճանաչութիւն, վախ եւ պատկառանք կունենան՝ հասարակութիւնէն։ ո՛չ. ես ըսած եւ իմ ընթացքով հաստատած եմ թէ հասարակութիւնը ոչինչ է իմ աչքին։ տգէտ, անճաշակ է հասարակութիւնը։ ինձմէ՝ ամենալու են նոր սկսողք, ինձմէ՝ . . . որովհետեւ ե՛ս կամ միայն գրող եւ բանաստեղծ. . . հայելիս մէջ։

—Ազգ մը որ, ի մէջ այլոց, Ափսալանի պէս հսկայ մը, ճշմարտապէս առուիւ—բանաստեղծ մը կը ունենայանի իւր ծոցին մէջ, այդ Ազգը ինչպէս չը ծիծաղի քեզ նման գաճաճի մը յոխորտանաց վրայ։

—Ափսալանը, Ափսալանը, բայց ես արգէն կը պարունակեմ Ափսալանը, եւ եթէ առ այդ չեն վկայեր իմ վառ երկերն, հարցուցէք Տէմիրճիպաշեանին։ սակայն Տէմիրճիպաշեանին հարցնելու համար գացէք փորիս մէջ, ըստ որում գինքն ալ կլլած եմ՝ բառ իւր վկայութեան։ Զօպանեան ըսելով պարտիք հասկնալ Օտեան×Ափսալան×Տէմիրճիպաշեան=Զօպանեան։ Արդ, երբ կրսէք Ափսալան, իմ երրորդ մասս կասկարէք եւեթ։

ՅՕՅ ՆՕՄԷՐՕԼԸ ՎԱԿՕՆ

ՄԻՒԷԼԼԻՖԻ
ԺՈՒԼ ՄԱՌԻ

ՄԻՒԹԷՐՃԻՄԻ
ՏԻԳՐԱՆ ԱԳԱՄԵԱՆ

Արապտ հարէքէթ իԹտիկի սըրատա Լիւպէրսաղ՝ եէնի պիր չիՖԹ էյտիվէն էյլերինէ էէյիրտի։

Գաղինօնըն գաբուտը արալըգ օլտըղընտան, Թրիսթօ իլէ Բիվօլօ՝ Լիւպէրսաղն արապաճրյա «—Շանալէյլ սօգաղընա . . . .» տէտիկինի իչԹէպլիտիլէր։

Իւքի արգատաչ պիրպիրինին Եիւգինէ պատրար։

—Շանալէյլ սօգաղը՞ մը. պանքէր Մ. տը Թէռնուառըն իգամէթ իԹտիկի սօգաղ տէյի՞լ մի։

—Եվվէթ, օրասը տըր։

—Օ՞մայա քի Լիւպէրսաղ՝ Մ. տը Թէռնուառըն էվինէ կիԹսին. չօգ զարիպ չէյ օլուր։

—Պէլքի պանքէրին եանընա քարա՞ պրագմշ տըր։

—Պանգա Հօման պաւլվարընտա պուլընորդընտան, օրայա կիԹմէլի տիր։ Հէմ տէ պէօյլէ պիր օԹէլտէ իգամէթ իԹմէսի նէ՞տիր. զիրա բուպարարը պու օԹէլտէ պուլընորդընտան՝ օրատա իգամէթ իԹմէքտէ տիր։

Իւքի արգատաչ պիր աղ միատէթ տիւշինտիլէր։ Լիւպէրսաղ կէօղտէն նիհան օլմուշ կիԹմիշ իսի։

—Պէն անընն արդասը սրրա կիտէճէյիմ, —տէտի Թրիսթօ։— Արապայա եօլ էլվէրէմ։ Եիւբէյիմիզ բահաթ օլմաը տըր։ Սիզ տէ, Միւսիւ Բիվօլօ, օթէլճիէն կիտիպ սեղը մալիմաթ իստինիզ . . . վէ Լիւպէրսաղ հագգընտա պիր չէյ տույմաղա չալըշընըզ։

Թրիսթօնըն՝ իչինէ աթըլտըը քիրա արապասը Լիւպէրսաղն արապասընա եէթիշէմէտի իսէ տէ, պէկիր էյլի եիւբիւտիկինտէն, հէման չաբուճագ Շանալէյլ սօգաղընա վասը օլտու։

Իւքի արգատաչ եանըլմամըշլար իսի։

Լիւպէրսաղն արապասը Շանալէյլ սօգաղընտա պէքլէյօր իսի։

Տէլիգանը պիր աղ եվվել իչէրի կիրմիշ իսի։

Տիշարը չըգտըղընտա Լօնտրա սօգաղընտա Լիւվինեէնին էվինէ կիտիպ, օրատա տա պիր աղ տուրտրգուան սօնրա արագա իճրէթինի վէրիպ տավտը վէ եիւբիւյէրէք գլուպէ գատար էնտի վէ արթրգ գարանըզգ պասընճայա գատար օրատա գալտը։

Լիւպէրսաղ՝ քէմալը տիգդաթ վէ մէհարեթլէ կէօղէթիլտիկինի ο զէմանա գատար խաթր ու իայալինտէն պիրէ կէչիրմէյօր իսի. եօգտա իքի բօլիս մէմուրընը չայրրթըպ իգինի դայպ իԹտիրմէք իչէն Թէտապիրը ԻԹԹիյաթիյէ ԻԹԹիխազ իտէճէկինտէ չիւպէ եօգ իսի։

Լիւպէրսաղն կէճէյի գլուպտէ կէչիրէճէկկի միւԹէմի իտուկինտէն, Թրիսթօ՝ արթըգ օ կիտիւ քէշֆ իտէճէկի պիր շէյ պուլընմամասընա մէպնի Լօնտրա սօգաղընա տէօնտիւ, վէ Լիւվինեէնին հէնուզ էվտէ օլուպ օմատըղընը գարուճըյա սիւվալ իԹտի, վէ օրատա պուլընորդընը խասպէր ալընճա պիրինճի գաթա չըգտը։

Պիր ուշագ կէլտի գաքուը տէյը։

Թրիսթօ՝ տէլիգանը իչէն պիր միւԹաճէլ իշ օլտըղընը գարթ տը վիզիթինին իւզերինէ եազարագ մէղքիւր գարթը ուշաղա վէրտի։

Պիր աղ սօնրա Թրիսթօ իչէրիյէ տավէթ օլունտը։

—Նէ՞ իշ տիր, էֆէնտի, —տէյու տիւվալ իԹտի Լիւվինեի՝ ֆիւԹուրտը պիր Թարդտա պիր ռանտալեա կէօսթէրէրէք։

Թրիսթօ պիր աղ տուրուպ ճէվապ վէրմէտի։

ԻԹԹիխազ իԹտիկի պու հարէքէթի բէք նազիք օլտըղընը, վէ Լիւպէրսաղն հալ ու Թավրընտա քէնտիսինին պու հարէքէթինէ սէպպիյէթ վէրէճէք հիչ պիր էմարէ պուլընմամասընը, վէ էկէր քէնտիսի իլէ արգատաչը Թախմինաթ ու իսԹիխրաճաթլարընտա եանըլըյօրլար իսի իսէ՝ տէլիգանընը չան ու չէօհրէթինէ քիր կէԹիրէպիլիր օլտըղլարընը Թրիսթօ քէնտի քէնտիյէ տիւշինիւպ միԹալէա իսիյօր իսի։

Պունլարը հէր քէնտի քէնտիյէ սէօյլէնիյօր իսի։

Ալքին կէրի տէօնմէք իչէն բէք կէճ իսի։

Պունընլա պէրապէր իԹԹիխազը տավրանարագ, Լիւվինեիէ սըրը աչապիլիր իսի։

ԻչԹէ պու Թարիգի իԹԹիխազ իւլէ պիր լեսանը իԹԹիյաթ իսԹիմալինէ սայ իԹտի. տէտի քի,

—Էֆէնտի, պուլընորդըմ մուամէլէնին սիզի տիւշարը Թէճճէիլպ իտէյէկինէ շիւպէմ եօգ տրը. բէճա իտէրիմ, ատի պիր մէրգատան զիյատէ պիր մէնֆաաթը ագիմէյէ մէպնի պէօյլէ պիր մուամէլէտէ պուլընորդըմը անլատրընդրդ կիտնէ տէկէն պունը Թէմամըյլա սըրը սագլայաճաղընդը վատ իտինիզ . . .

—Սէօյլէյինիզ, էֆէնտի . . . էկէր ելիմտէն կէլիր իսէ՝ մէրագընդրդ տէֆ ԻԹմէյէ հազրը վէ միւհէյասրը . . .

—Էլինիզտէն կէլտիկինէ հիչ շիպէմ եօգտը . . . Պագընդրդ իչ նէ՝ տիր, կիԹտիկինիզ գլիպպէրտէն պիրինին ազատ միյանընտա պիր տէլիգանը պուլընըպ, ինչ անընա շիպէսիզ չօգ տէֆա վէ գիլիսատա տիւն կէճէ գուտար օրատամըշընընդ՝ վէ անտէն քիւլէյէրի պիր մէգլաղ գաղանմըշընընդ տրը . . .

—Լիւպէրսաղ տէյի՞լ մի, —տէտի Լիւվինեի հրդ իլէ այալգա գալգարագ։

—Թա քէնտիսի։ Պաղը աղրը սէպպէպլէրէ մէպնի տօսթընն պիրի իլէ պէն՝ պիղճէ շիպէնէի կէօրինէն ο տատտը կէօղէթիյօրդդ։ Պու սէպպէպլէրի շիմտիքի սիզատէն կիզլէմէկէ մէճպուրրմ, զիրա պունլար՝ պուղը սաթէն մէչուտաթա միւսԹէնի օլուպ, սիզէ բէք ο գատար տօղրու կէօրինմէյէճէքլէր տիր։

—Սիզ բօլի՞սմսինիզ։

—Պէլլէտիկինիզ կիպի նիզամը բօլիսլերտէն տէյիլիմ . . .

Լիւվինեի նէֆրէթի միւպէյին պիր սուրէթտէ եէրինտէն գըսրլատանը։

—Պիր խաֆիյէ օլմալըընդդ, —տէտի պրունընն ալԹրտատան։

Թրիսթօ անլատը վէ կիւլիմսէտի։

—Խա՛յր, նէ՝ օյրմ վէ նէ ο պիրի, էֆէնտի, —տէտի,— վէ լալքին ատալէթն խայր ու մէնֆաաթը իչէն պուրայա կէլտիմ։ Տօսթրմըն վէ պէնիմ հալ ուվաղիյէթիմիզի սիզէ իյդահ իԹմէք հէմ չօգ ուղուն օլաճագ վէ հէմ տէ բէք ազ մէրագ իԹտիրէճէք տիր։ Իչերուտէ իյճաղ իտէր իսէ՝ իչի սիզէ անլաթըրդը։ Շիմտի նէ իշ իչէն կէլտիմ իսէ օճա նագը քէլամ իտէյիմ։ Լիւպէրսաղտան ազատ ալդ Ֆրանգ գաղանմըշ օլտըղընընը սէօյլէյօր իսիմ, տէյի՞լ մի։

—Եվվէթ ազատ տրը։

Ճշմարիտ բարկաճայթ բանաստեղծի մը չուրջը։

Ես եմ որ Օտեանի չափ կը գրեմ համակական բնաբարբառը։ ես եմ որ Աղեքսանդր Գանտեանն ու Տէմիրճիպաշեանը իւրարու զարկած եւ միոյն յանգամոխ եւ միւսին իմաստալից բանաստեղծութիւնն վրան միացուցած եմ. ես եմ խմագիր, դասատու, գերասան, գրող. ե՛ս կամ միայն։ (գրպանէն փոքրիկ հայելի մը հանելով եւ ուշադիր նայելով) օ՛, ինչպէս լաւ կը տեսնեմ, ահա աչքիս առջեւն է թէ մեր մէջ դպրոցականներն իսկ մարմաջ ունին լրագրի յօդուած տալու։ (Տարրոսի բնաբարբառը կը յիշէ) չէ՛, էսա էմբրա չեղիր, լա՛օ։ (յանկարծ միաքը կուգայ վաստրականի բարբառը) խե՞ռ, էնա տիլդը ինչի քիթի մուտ կը մըլեն մէջ ըմէն բանին։ (եւ եթէ ծերութիւնն կրկին մանկութիւն է, մանկութիւնն ալ սչ-կրկին կամ պարզ տոմար ծերութիւն մը լինելուն, մեր Հովուորդին իր մանուն իսկ լեզուն կը յիշէ) վա՛ր անցնի—լաւ, էլ՝ օ՞ր-ին մէկ տեսակն է—վա՛ր անցնի «մեղք էրի գրութիւնը։ գրական ասպիկանութիւն մը հասատուելու է՝ մեր դպրոցականներն ներկայ գրական քօլերայէն պահպանելո՞ւ համար։ ո՛չ. մեր դասակերուն գրաբառ խօսակցութիւն սովրեցնելո՞ւ համար։ այդ ալ չեղաւ, քանզի այդ տեսակ սոտիկանութիւն մը երեւցաւ տրդին ընդ խնամօք Ե. Գուրգէնի։ . . . հեռի՛ մնէ գրաբառն ալ, Ե. Գուրգէնն ալ, իւր պատկերն ալ։ ես կուզեմ իմ խնամոց եւ հակողութեան ներքեւ կազմել մի գրական ասոիկանութիւն որպէս զի նոր սերունդները այդ ասոիճան անկրկիզ, այդչափ յանձնապատասխ եւ լիրը չըլլան, չըլլան, չըլլան, ճգակոտոր, ճղիկ ճղիկ ըլլան, մահ պարտամներու հանդպին որ կը յանդգնին Թրթռալ ինձ պէս։

—Հայելին ձեռքդ բռներ ինչ կը մըրմռաս այդ տեղ, եղբայր։

—Չէ՛, ապիկարները պէտք չէ որ յաջողին։ գրական ասոիկանութիւնն պարտի ճաղկել, ծեծել անխնայ, վիրաւորել, բանտարկել միտքերը, սանկ չղթայկապ պատիժ մը չաչխատելու պայմանաւ։ այո՛, չաչխատելու պայմանաւ, զի ե՛ս կամ ու կաչխատիմ ամենուն համար . . . Այդ եղանակով միայն նոր սկսողները քիչ մը աւելի համեստութիւն, անձնճանաչութիւն, վախ եւ պատկառանք կունենան՝ հասարակութիւնէն։ ո՛չ. ես ըսած եւ իմ ընթացքով հաստատած եմ թէ հասարակութիւնը ոչինչ է իմ աչքին։ տգէտ, անճաշակ է հասարակութիւնը։ ինձմէ՝ ամենալու են նոր սկսողք, ինձմէ՝ . . . որովհետեւ ե՛ս կամ միայն գրող եւ բանաստեղծ. . . հայելիս մէջ։

—Ազգ մը որ, ի մէջ այլոց, Ափսալանի պէս հսկայ մը, ճշմարտապէս առուիւ—բանաստեղծ մը կը ունայանի իւ

—Ըսենք թէ, ենթադրենք թէ դուք բանաստեղծ էք զէթ այնչափ, որչափ հարկ է Ալիասլանի . . . . մէկ երրորդն կազմելու համար. ձեր այդ բանաստեղծական հանճարին աւելի փայլ մը չը՝ տար՝ համբակ, տկար, անիմաստ բանաստեղծներու հրապարակի վրայ գոյութիւնը։

—Մէկդի՛ անոնք որ կը տրամաբանեն, որ անկարող են, պակասաւոր կամ ծոյլ. բանաստեղծն ե՛ս եմ միայն։

—Բայց, մեղքը վիզդ. ես պիտի ըսեմ թէ ուրեքա՛ւ աւուր ձերէ՛ն Շաբէէի մէջ կարդացինք ոտանաւոր բանաստեղծութիւն մը, որ, եթէ իմաստի տեսակէտով վար չը մնար երբէք քու ոտանաւորներէդ, — որ եթէ Ալիասլանի կորովայն չը հանիր յանդերու հնչուտութեամբ, — զէթ քու ոտանաւորներուն ամենն ալ՝ վաղխառուի մը պէս՝ կրկնապատիկ դերազանցած եւ իւր անունն իսկ ծածկած է, մինչդեռ դուք, պարծանք չըլլայ, կոկոզավիզ կերեւաք մեզ միշտ։

Այս պարագային մէջ, փափաքելի է գիտնալ թէ հանճարութիւն ընելով ի՞նչ կը հասկնաք դուք,

Ե. ԿԻՒՄԻՒՇՎԱՆ

4 Հոկտ. 93

ԳՕԼԷՐԱ.

Մապէյնը Հիմայուն պաշ քիթապէթինէ անվալը սըհհիյէ հագգինտա եէմէն վէ Թրապիզօն վիլայէթերիյէ Սինօպ թէհաֆֆուզխանէսի նէզարէթինտէն չէքիլէն թէլէկրաֆլարը սուրէթի տիր.

Իյլուլըն 21ինտէն պէրու Գամէրանտա, վէ 27սինտէն պէրու Հիւմէյտատա գօլէրատան միւսաղ օլմաղը, վէ Մէնհէյտէ 19ընտան պէրու գօլէրա էքսիլտիկինտէն, գօմիսիօնը մահսուս գարարը ըյլա էքիրատա ճէտտիտէ Սէնատայա հարէքէթ իթտիրիլտիկի, վէ մէվագիի սահրէնին ահվալը սըհհիյէերի պէրքէմալ իտուկի մաարուղ տըր, ֆէրման։

Ահմէտ Ֆէյզի

3 Թշրինը էվվէլ

* * *

Տիւնտէն պու կիւնէ գատար տախի գարանթինայարլա վիլայէթին քեաֆֆէի ճիվարընտա վէ գօրտօնլարտաքի ասաքիրը Շահանէ իլէ էֆիրատը զապթիյէտէ հիչ պիր վուգուաթ օլմատըգը մաարուղ տըր։

Թրապիզօն վալիսի
Գոորի

4 Թշրինը էվվէլ

* * *

Սայէի թէվֆիգվայէի ճէնտարմէ թիլթիֆէթէնահիտէ էլեէմգարանթինա ալթընտա պուլունան սէֆարին թայֆալարը յա թէհաֆֆուզխանէտէ մէվճուտ եօլճուլարընն, վէ գօրտօնտա օլան ասաքիրը Շահանէ իլէ Սինօպէն ահվալը սըհհիյէի ումումիյէսի պէրքէմալ պուլունըգը մաարուղ տըր, ֆէրման։

Սինօպ թէհաֆֆուզխանէսի նազիրը
Ֆէրէտ Իզզէտ

4 Թշրինը էվվէլ

* * *

Տախիլիյէ նէզարէթինէ հոկտ. 3 թարիխիյէ Իզմիր վիլայէթինտէն չէքիլէն թէլէկրաֆ տըր.

Պու կէճէ թրէնիյէ ճիսրը Մուսթաֆա Բաշայա 20 նէֆէր եօրճու կէլերէք գտրանթինայա գօնդրմըշ, վէ լէհ իւլ համտ հիչ պիր վուգուաթ օրմայըգ ճիւմէյսինին սըհհէթլերի պէրքէմալ պուլունմըշ օլսըգը՝ թէհաֆֆուզխանէ թապտիպի տօգթ. Վօմ թարաֆընտան ալընան թէլէկրաֆնամէ իւզէրինէ մաարուղ տըր։

* * *

Գոսօվա վիլայէթինտէն նէզարէթը միւշարէլէյհայա հոկտ. 3 թարիխիյէ չէքիլէն թէլէկրաֆ տըր.

Հոկտեմբերին 2ինճի կիւնիւ Տէվէպաղրընան թէհաֆֆուզխանէսինտէ 72 եօղճու գարանթինայա ալընըպ, ճիւմէյսինին սըհհէթլերի վէ սայէի Շահանէտէ իսթիրահաթլարը պէրքէմալ օլսըգը՝ մահալլի թապտիպինին իշարըյլա մաարուղ տըր։

* * *

Գօլէրայա տաիր ալընան խուսուսի թէլէկրաֆլար տըր.

Սինօպ 4 հոկտ.— Գօլաղասը տօգթ. Անճէլօ վէ եիւզպաշը Նէսիպ էֆ.ներ Աբուն վաքտը գյլա տիւն ադշամ պուրայա միւվասէլէթ իտերէք, մումարիյէհիւմ պիրլիքտէ կէթիրմիշ օլտըգլարը թիւթսիս մաքինասընը թէհաֆֆուզխանէյէ չըգարմըշլար վէ պու կիւն իչէ միւալաչէրեթ էյլէմիշլեր տիր։ Մէկքիւր մաքինա իշլէտիլմիքտէն սոնրա գարանթինատան չըգանագ եօղճուլարընն էսկայ վէ էչեասը պունընա թիւմսիւլէնէճէք տիր։

Թրապիզօն 4 հոկտ. — Իրանտա զուհուր իտէն գօլէրա միւսաղինինին թէտավիսինէ մէմուրէն միրիվա Հալիմ բաշանընն թահթը ըիյասէթինտէ օլաղագ կէօնտէրիլէն սաթըպպի ասքէրիյէ տիւն ագշամ չէհրիմիզէ միւվասէլէթ, վէ տօղլուճա վալիի վիլայէթ Գատրի պէյ, վէ գօմանտան Սալիհ բաշա հագարաթընը զիյարէթ իթմիշլեր տիր։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Թահրիրաթը Խարիհիյէ քիթապէթի՝ Նաֆիա նէզարէթի սթաթիսթիգ միւտիրի սաաս. Նուրի պէյ հազրէթլերինէ,

Նաֆիա նէզարէթի սթաթիսթիգ միւտիրլիկի՝ Բէթէրսպուրկ սէֆարէթը Սէնիյէտի միւսթէշարը սապգ սաաս. Ֆէթնի պէյէ թէվճիհի պույրըլմըշ տըր։

* * *

Իթալիա սէֆարէթի միւսթէշարը մարքի Պիպիօ իլէ պաշ թէրճէմանը Մ. Պարօնէյէ 2 նճի Օսմանի, վէ սէֆարէթ մայէթ վաքտը գօմանտանը պինպաշը Մ. Դայրօլայէ 3նճի, վէ 2նճի դրագոնը Մ. Լօրէքքիօյա կնճիւ Մէճիտի,

Մէճիտը Մէարիֆ ազատընտան սաաս. Սէյտ Նուրէտտին էֆ. հազրէթլերինէ՝ էվկիյէթ վէ լիյազաթընա մէպնի 3նճիւ Մէճիտի,

Պէյրութաս թապ ու նէշր օլընան Լէոն էֆ. Հալ կազէթասը սահիպը իմթիյազը Խալիլ Սէրգիս էֆ.յէ՝ խրատմաթը հասէսէսինէ մէպնի կնճիւ Մէճիտի,

Ատանա վիլայէթի մէրքէզ նահիպի ֆազ. Հասան Սրազի էֆ.յէ 4 նճիւ ռիւթպէտէն Մէճիտի Նիշանը,

Տուլունը Ումումիյէ մէճլիսի ռէիսի Մ. Դայէարա ալթուն Լիյազաթ միտալեասը ինսան պույրըլմըշ տըր։

ՊԱՏԿԵՐ

ԱՇԽԱՐՀԻԿ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ

ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ ՀԱՅՈՑ

Ի ՎԵՐՋ ԿՈՅՍ ԺԹ. ԴԱՐՈՒ

ԸՆԴ ԽՆԱՄՈՎ

Ց. ԳՈՒՐԳԵՆԻ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍԻՆ

Համբերէ չարախօսութեան
Ո՞յք կ'ըլլան անկրօն
ՊԱՏՐԻԱՐՔ Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԽՈՐԷՆ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ
Գուրը կանանց մէջ
ՆՈՒՐԻԿ ՍԻՄՈՆԵԱՆ
Հին Ցուսաստանի դերը
Խաղաղութիւն
ՌԷՊԷՈՍ ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ
Կինը անկախ
ՄԿՐՏԻՉ Կ. ՇԱՀՆԱԶԱՐ
Կուսութիւն
Ե. Վ. ԳԱԼՓԱՔՃԵԱՆ
Լեզու եւ կրօն
ՑՈՎՀ. ՔՀ. ՄԿՐԵԱՆ
Բաղձանք
Ա. Գ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ
Հայ աղջիկը
ՍԱԹԻՆԻ ՄԱԼԷԶԵԱՆ
Ուղեւորութիւն Անքոնայէ ի Բիւզանդիոն
ՑՈՎՀ. Վ. ՄԻՍՔՃԵԱՆ

Գին 3 դահեկան

ՄԻԻԹԷՖԷՐԻԳՍ.

Սելանիք-Ցէտէաղաճ տէմիր եօլ խաթթընը ինչա իտէճէք օլան հէյլեթը մալիյէ վէքիլի Մ. Բամպէր՝ ճուսամա կիւնիւ հուզուրը հազրէթը Շեհզինշահիյէ գապուլ, վէ իսթիֆաթը ֆէվգէլղայէի հազրէթը Բատիշահիյէ նակլ պույրըլմըշ տըր։ Վէքիլը մումայիյէ՝ արզու վէ ամալը Շեհզինշահի մուճիպլիճէ խաթթը մեզքիւրընն պիր ան էվվել իշլեմէյէ պաշլայապիլմէսի իչիւն ինչաթը տերեօհտէ իթմիշ օլան Վիթալիս գումբանեասընընն սարթը հիմմէթ ու զայրէթ իտէճէկինի խաքիքաի մէպլհիթիվաի հազրէթը Շեհզինշահիյէ արզ ու իֆատէ իթմիշ օլմաղլա, Բաթիշահը իւմանբէրվէր Էֆենտիմիզ հազրէթլերի՝ տէմիր եօլլար ինչաթընտան Վիթալիս գումբանեասընընն տայմա մահզուզիյէթը Սէնիյէլերինի մուճիպ օլտըգընը՝ վէ խիթամ պուլմագիւզրէ օլան Իզմիր-Էնդարէ տէմիր եօլ խաթթը ինչաթը տու պու դապիրտէն իտուկինի լութֆէն Մ. Բամպէրէ պէյան պույրըլմըշլար տըր։

—Ֆէնէրլէր խարէսի միտիրի վէ Եաֆա-Դուտս տէմիր եօլ գումբանեասը վէքիլի Մ. Դամիլ Գօլան՝ ճուսամա կիւնքի Սէլամլըգ ալայընտան սօնղրա հուզուրը հազրէթը Բատիշահիյէ գապուլ պույրըլարագ, իսթիֆաթը ճիհանտէրէճճաթը Շեհզինշահիյէ մաղհար պույրըլմըշ տըր։

—Իտարէի Մախսուսէէնին Սուրիա սէր աճէնթէսի օրուպ էյան Ցէրսաատէթտէ պուլունան Անթուան Նաճար էֆ. իտարէի մեզքիւրէ հիսապընա 6 գրթա վաքտ միպայէա իթմէք մէմուրիյէթիյէ պու հաֆթա Լօնտրայա կիտէճէք տիր։

—Իթալիա սէֆարէթի միւսթէշարը Մարքի Պիպիօ տը Պիզիօ՝ պու կիւն մէճլունէն վէ զէվճէսիյէ պէրապէր Լօյա բօսթա վաքտընա բաքիպէն մէմլէքէթի ճանիպլինէ ադիմէթ իտէճէք տիր։

—Թիւրքիատա իրէք պէօճէքճիլիկինին էմրը խալահ ու թէրադգըսընտա Ցուսյունը Ումումիյէի Օսմանիյէ մէճլիսը խարէ ըէիսի Մ. Վէնան Գայէարընն սէպգ իտէն խրտմաթը միւֆիտէի թագտիրը Շեհզինշահիյէ մաղհար օրմուշ օրմաղլա, պունա պիր տէլիլը ճէլիլ վէ ճէմիլ օլմագ իւզրէ, ճուսամա կիւնիւ մումիպլէյհէ՝ հաղը պուլընմըշ օլտուղը Սէլամլըգ ըէսմը ալիսինտէն սօնրա պիրվասընթա իլթիֆաթը մախսուսէի ճիհանպանի վուգու պուլտուղը կիպի, Լիյազաթ ալթուն միտալեասը տոսի իհսան վէ ինայէթի պույրըլմըշ տըր։

—Իզմիրտէն եաղըտրընա կէօրէ, չէհրը մէդքիւրտէ չիչէք խաթաշընը՝ եվվէլքի հաֆթա եալընը ֆուգարա մահալլէրէրինտէ վէֆիյաթը մուճիպ օլտուղը հալտէ, պու քէրրէ չէհրին հէման հէր թարաֆնա եայըլըպ, հէր մահալլէ վէ հէր սոգաղտա չիչէքտէն պիր չօգ եօլէնէր վար տըր։ Բում խատթանէսի՝ չիչէք խասթէկեանըյլա մալամալ օլուպ, Ֆրէնքլէրին խասթանէսինտէ տէ արթըգ եէր դամտարընընան, խասթա գապուլ օլունմամագտա տըր։ Մահալլի կազէթալարը՝ էհալիին բաքիպ օլտըգը արապալարլա խասթանէլէրէ վէ ուղագ մահալլէրէրէ հէր կիւն չիչէք խասթէկեանը նագլ իտիլմէքտէ օլտուղընը պիլէյէան, թէտարպիրը իհթիյաթքեարանէ իթթիհազ օլունմասընը իհթար ու թալեպ ի-սթյօրլար։

—Ցուսյունը Ումումիյէ խարէսի հուգուգ մուշավիրի մուավինի Ա-բիկեան էֆ.՝ Ֆէնէրպաղչէսինտէ Պէլ-Վիւ օթէլինէ եազընա կէթմիշ օլուպ, կէչէն բէնճէնպիհ կիւնիւ զէվճէսիյէ պէրապէր օթէլին պաղչէսինտէ թաամ իթթիքտէն սոնրա, պէվճէսի՝ օտասընա չըգարընտա, տօլաղ վէ սանտըգլար գըրըլարագ միճէվհէրաթը սըրգաթ իտիլմիշ օլտուղընը կէօրմիշ վէ քէյֆիյէթ զապրթայա խապէր վէրիլմիշ տիր։ Իչպու սրրգաթըն միւթէճասըրը՝ օն պէշ կիւն ագտէմ մէզքիւր օթէլէ աչը եամագլըգընա կիրմիշ վէ օ կիւնիւ մէյտանտան զայգ օրմուշ օլան Բէթրօ նամ շախս օլտուղը չիւպհէ օլընարագ, թէվզիֆի իչիւն Զապթիյէ նէզարէթի թարաֆընտան լէթթիխաղը թէտապիր օլընմըշ վէ հէր թարաֆա թէլէկրաֆ չէքիլմիշ տիր։

Սըրգաթ օլընան միճէվհէրաթ՝ էնվալ զէյդրյմէթ թաշլարրա միւզէյյէն 6 եիւզիւք, պիրէր ատէտ ինճուլը 4 ալթուն միտալեոն, միւճէվհէրլի 1 ալթուն պիլէղիք, 3 էյմաս պրօշ վէ 1 չիթթ սեսէֆ վէ կիւմիշ տուրպինատէն իսպարէթ պուլընմըշ տըր։

—Պու սէնէ եաղմուր կէմէյիպ պաղը մահալլէրատ տէ սու գըլէթի պուլընմասընա մէպնի, պա իրատէի Սէնիյէ 15 կիւն ադտէմ Պողազ իչինին եօդաղը թարաֆլարընտա վագը պաղը մահալլէրատ, Շէհր Լմանէթիյէ Թէրգօս Սու գումբանեասը արասընտա ադա օլընան պիր մուգավիյէ մուճիպինճէ պիր դաշ չէմմէ թէէսիս խրիմիշ օլտըգը կիպի, 6ընճը տաիրէի պէլէտիյէ տախլինատէ Դաուտ Բաշա, Խասքէօյ, Թօբխանէ ճիհէթլերինտէ տախի 3 չէշմէ եարբմադ իւզրէ էվվէլքի կիւնտէն իթթիպարէն իճրաի ամէլիյաթա պաշլանմըշ տըր։

—Նիչէ սէնէլերտէն պէրու Հալէպ վիլայէթի տախիլինտէ պիր թադամ խապտաքէթ իճրա իտէն թիւրքմէն աշիրէթինտէն 19 նէֆէր էշգիյա ադտէմճէ սէրտէսթի օլունտըգը կիպի, պու քէրրէ տախի 2 նէֆէրի թէվգիֆ օլընմըշլար տըր։

—Պա իրատէի Սէնիյէ ինչասը մուգարրէր օլան Տար իւլ Աճէղէ իչիւն, Այսլը վիլայէթինտէ Մէքքի գազասը միւթէպէրանընտան Հաճի Նիգօղլի Լօնտխի էֆ. թարաֆընտան 30 լիրաի Օսմանի լիհատա օրմընմըշ տըր։

—Աւոթլի կազէթասը՝ մուգայիրը ուսուլ վէ գահտէ հարէքէթէ ճիւրաթ էյլէմէսինէ մէպնի, թէքքիրիւրի հալինտէ հագգընտա միւճաղաթը չէտիտէ իճրա օլունճաղը՝ ըէսմէն մէգքիւր կազէթայա պիլտիրիլմիշ տիր։

—Ցէրսաատէթ Իքինճի Մահքէմէի թիճարէթի ազասընտան Ցէրվիշ Նիյազի պէյին տիւնեայա տիւնէթլի 2 երքէք էվվատը կէլմիշ տիր։

—Գարա Աղաճ գարիյէսի էհալիսինտէն Սէմէրճի օղլու Հիւսէյինի պօղարագ էօլահիրմիշ օլտըգը մուհաքէմէ սապիթ օլան գարիյէի մեզքիւրէտէ մուդիմ Վասիլ օղլու Ալէքսինին իտամընա տաիր Պիտայէթ ճէզա մահքէմէսինին իլամը՝ Մահքէմէի թէմեիզ ճէզա տաիրէսինճէ թաստիգ իտիմիշ վէ օլ պապտէքի իլամին խաքիքաի Շահանէյէ արզը մուգարրէր պուլընմըշ օլուպ, սաաը օրաճագ իրատէի Սէնիյէ մուճիպինճէ իճրաի մուամէլէ օլընմագ իւզրէ էվվագը միթէֆէրրիասը պա թէգքերէի մախսուսէ Ամլիյէ նէզարէթինտէն մաղամը Սատարէթէ թագտիմ օլընմըշ տըր։

—Շու արալըգ Ցէրսաատէթճէ քէօմիւր ֆիլյաթը եիւքսէլմէքտէ օլտըգը ճիհէթլէ, քէօմիւր եարբան մահալլէրէ թէչվիգաթ իճրասը լիւզումը՝ Ցախիլիյէ նէզարէթինտէն Գասթամունի վիլայէթինէ պիլտիրիլմիշ տիր։

—Եվվէլքի սապահ Պէօյիւքտէրէտէն քէօրբիյէ կէլէն Շիրքէթը Խայրիյէնին 41 նիւմէրօյը վաքտը դամարասընտա ուլդույտ վարմըշ վէ Պաչէկ Գաբուսընտա 12 նիւմէրօյու տիւքքէանտա տիշճիլիք իթմէքտէ պուլունմըշ օլան Սահակեան Ալէքսան էֆ.նին 5 լիրա գէյմէթինտէ պուլընան պիր սաաթը նասըլսա սըրգաթ իտիլմիշ տիր։

—Պէյօղլու միւտաիի ումումիյիկի տաիրէսի մուամէլաթընը միւհթաճը թէտգիգ ու թէֆթիշ օլտըգը՝ Ատլիյէ նէզարէթինճէ թէհգուգ էյլէմէսինէ մէպնի, Ցէրսաատէթ իսթինաֆ միւտաիի ումումիսի Խալիտ պէյ էֆ. հազրէթլերի միւֆեթթիշ թային պույրըլմըշ օրմալըրյա միւշարէլէյհ հազրէթլերի էվվէլքի կիւն տաիրէի մեզքիւրէյէ պիլդիրիլմէ, 300 սէնէսինտէն եթիպարէն թութուլան տեֆթէրը էսասպէյի թէտգիգէ պաչլամըշ տըր։

—Պէյօղլունտա Թէրէ Պաշընտա քէսին Պելէտիյէ պաղչէսի տերուենինտէքի թէհարը իլէ Գոնդօրտիա վէ Վէրտի թէհարօսը վէ ճանպազանէ կիպի մահալլէրատ հարիգ կիպի պիր գազաի նակէէանի զուհուր իտէճէք օրուր խէ, ճէմ օլընան էհալինին սուհուլէթլէ տիլիարը չըգապիլէճէկի տէրէճէտէ միւթէասիտ գարուլար քիւշատը խուսուսընա գարար վէրմէք իւզրէ տիւնքի կիւն իթֆաիյէ գումանտանը Զէյնէն բաշամէ Ալթընճը տաիրէի պէլէտիյէ միւտիրի Մաճիտ պէյ՝ սէրմիհէնտիս Խսհագ բաշա հազարաթըյլա Ալթընճը Ցաբրէի պէլտիյէ սէրմիհէթթիչի վէքիլի հաճի Մահմուտ վէ Գարաթա Սէլայը սէր միւֆեթթիշի խուրշիտ էֆ. մեզքիւր թէաթրօ մահալլէրինի պիրէր մուայենէ իտուպ, գարուլարընն քիւշատը իչիւն իգթիզա ատէն էվամիրի վէրմիշլեր տիր։

Կէլէճէք 309 սէնէսի գուլուտը ումումիյէի իչիւն Ցուսյունը Ումումիյէ խարէրլէրինճէ իսթիմալինէ լիւզիմ կէօրիւնէն ալէթթամին 11000 ատէտ տէֆթիր մաղճուէն թէճլիա իթթիրիլճէկի վէ քեաղրտան մասաա սաբր պէճիմէ մէսարիֆի ամիլինէ ատա օլմագ իւզրէ իշպու թէշրինը էվվէլինի 15ինճի կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլճէկի ճիհէթլէ, պուռնարընն թէճիսինէ թաշպա օլանարընն չէրաթթը միւնագասա վէ իհալեյի եօյլէնմէք վէ նիւմունէյէրինի կէօրմէք իւզրէ Դալաթա կէօմրիւկի իթթասիլինտէ պուլընան քուլ պէյէյէ խարէսիսնէ միւբաճաաթ էյլէմէյէրի՝ Ցուսյունը Ումումիյէ վարիսաթը մուխասասէսէ խարէսի թարաֆընտան իյան օլընընը։

3 Թշրինը էվվէլ 308 4—1

---

(4)

ԲՍԱՎԻԷ ՏԷ ՄՕՆԹԷԼԷՆ

ՀՐԱՊՈՒՐԻԶ ԿԻՆԸ

ԹԱՐԳՄԱՆԵՑ

ՍԻՄԷՕՆ Ռ. ԶԷՕՄԼԷԷՃԵԱՆ

Վրէժխնդրութեան այս դիւցազնական որոշում ժպիտ մը բերաւ պանդոկապետին շրթանց վերայ։

—Որիշ... ըսաւ մանկամարդ կինը։

—Միլէտիի հրամաններուն կ'սպասեմ։

—Հոս կը ճաշո՞ւի։

—Այո, անտարակոյս, սքանչելապէս, իմ խոհարար առաջնակարգ ճանչցուած է։

—Կը տեսնեմք։

—Միլէտին ժամը քանի՞ին կը փափաքի սեղան նստիլ։

—Կարելի եղածին չափ շուտ։

—Լաւ, Միլէտին կը պատուիրե՞ուրեմն իւր ճաշը։

—Ոչ հիմա։ Ձեր ունեցած լաւագոյն կերակուրներէն պիտի բերէք ինձ, և այնպէս ըրէք որ գոհ մնամ։

—Կը համարձակիմ յուսալ որ Միլէտին գոհ պիտի ըլլայ, Սինյը տը Լա Քրուաի անունը գովել չըլլայ...։ Միլէտին ի՞նչ գինի պիտի խմէ։

—Ձեր լաւագոյն արտերուն ամենէն հին գինիներու տակառ մը ցոյց տուէք ինձ, ուրկէ ես ինքս պիտի ընտրեմ։

—Աս աւելի աղէկ է։ Հաճելի է ինձ կարծել որ Միլէտին իմ բոլոր գինիներուս գերազանցութիւնը պիտի գնահատէ։ Շնորհիւ Աստուծոյ, Սինյը տը Լա Քրուայի շտեմարանը լաւ համբաւ մը ունի և....

Մանկամարդ կինը Սիմոն Լանդարան ընդմիջեց։

—Սիրելի՛ս, ըսաւ անոր, դուք շատ դէշ սովորութիւն մը ունիք։

—Դէշ սովորութի՞ւն մը... ե՞ս... Միլէտի։

—Այո՛, դուք։

—Ո՞րն է այդ դէշ սովորութիւնս։

—Դուք ձեզի վերաբերած ամէն ինչ շատ կը գովէք, աւելի աղէկ է որ ձեր տեղը ձեր յաճախորդներ ընեն այդ գովեստ։

Լանդարա ամօթապարտ դէմքով դուխը խոնարհեցուց և չպատասխանեց։

Միայն ինքներնը կ'ըսէր.

—Ցառաջ դացէք միշտ, Միլէտի, յառաջ դացէք, աւելորդովը պիտի վճարէք։

Մանկամարդ կինը յարեց։

—Այս սենեկին մէջ պիտի ճաշեմ, սա քառակուսի պզտիկ սեղանին վերայ։

—Բայց, Միլէտի, ասի պառկելու սենեակ է,—հոն, քովը ճաշի սրահ կայ, փառաւոր ճաշասրահ մը։

—Կը կրկնեմ ձեզ, որ հոս պիտի ճաշեմ։

—Ինչպէս որ կուզէք։

—Լաւ։

—Մէ՞կ սպաս կ'ուզէք։

—Երկու։—Այսօրուան համար իմ մտերմուհւոյս հետ պիտի ճաշեմ։

—Լա՛ւ, Միլէտի։

—Ձեր մարդիկը մատակայ սենեակը պիտի բերուն կերակուրները։ Սպասաւորս պիտի ծառայէ սեղանին վերայ։

Լանդարա խոնարհեցաւ ու պատրաստուեցաւ մեկնիլ։

Մանկամարդ կինը դայն կեցուց, և ըսաւ անոր.

—Ձայնս վերաբերեալ հրամանները տալէն ետքը, նորէն հոս եկէք, ձեզի ըսելիք ունիմ։ Ա՛հ, չմոռնաք սենեկիս վառարանին մէջ աղէկ կրակ մը վառել։ Երեկոյին ցուրտ է։ Հոս արդէն խոնաւութիւն մը կայ, որ կը սառեցնէ։

—Այո՛, Միլէտի։

Պանդոկապետը վերստին խոնարհեցաւ և անյայտ եղաւ։

Առանձին մնալով, ուղեւորուհին հանեց իւր ժանեակէ քողը, որ մինչեւ այս վայրկեանը իւր դէմքը ծածկած էր, և վենետկեան հայելիի մը մօտենալով, կարգի դրաւ իր սեւ մազերուն երկար ու փայլուն հիւսքերը, զորս խանգարած էր կառքին շարժումը։

Իր դէմքը ամէն կողմէն արժանի էր այն սիրուն հասակին, ու մարմնոյն սքանչելի այն դիրքին, զոր նկարագրեցինք նախորդ գլխուն մէջ։

Ձեւմք գիտեր թէ Միլէտին Անգլուհի՞ էր, որպէս ցոյց տալ կ'երեւէր այս կոչում։

Բայց իր երեսին գոյնը, ոսկեգոյն ու անփայլ դեղնութեամբ, իր խոշոր աչերն, մթին ու խորին նայուածքով, իր վարսքն, կապուտագոյն ցոլքով, իր շրթունքներն, կարմրափայլ, վերջապէս իր դիմաց բոլոր գծերը Սպանիական կամ Իտալական ծագում մը ըլլալու էին տալ իրեն։

Վերջապէս, ինչ որ ալ եղած ըլլար այս ծագումն, իւր դեղեցկութիւն ոչ նուազ կատարեալ, փայլուն ու անդիմադրելի էր։

Եւ սակայն, հակառակ այս ըսքանչելի դէմքին դեղեցկութեան, անսովոր, գրեթէ դողացուցիչ բան մը ունէր նայուածքին անդիմադրելի շողիւնին մէջ, որ երկայն արտեւանանցը կրկին ցցապատնէչէն կը բղխէր սուրի մը փայլման կամ ադամանդի մը նշոյլին պէս, և կարմիր շրթանց ժպտին մէջ, որք, բացուած ժամանակնին, մաքրութեան կողմանէ, մատաղ չան մը ակռաներուն նմանող պզտիկ կատարեալ ակռայներ ցոյց կը տային։

Միլէտի, իր գլխուն դարձին թեւեւ անկարգութիւնը շտկելէ յետոյ, հայելւոյն մէջ, որ իր պատկերը կ'անդրադարձնէր, այն նայուածքներէն ու ժպիտներէն մին ցոյց տուաւ, որոց վերայ խօսեցանք։

(Շարունակելի)

ԻԼԱՆ

Պու քէրրէ Բարիզ ճէմիկէթը այնիկ աղասընտան Տօգթ. Թրագուլիան, ըսթամպօլտա Կէօմրիք գաղչըսընտա 43 նիւմէրօյը Ալիքեան էճզախանէսինտէ քիւչառ իթթիկի մանալէնէխանէի թրպպիկէսինտէ բազարան մասատա հէր կիւն սասթ 6տան 9ա գասար խասթա գապալ իսէր։ Բէնճէկնպին կիւմրիրի տալսի ֆագիր խասթէկեանը մէճմանէն գապալ վէ թէտավի իսէճէք տիր։

14—2

Պէյօղլուստա Տօղրու Եօլատ Սուլնան գօնսօլօսխանէսի գաղչըսընտա Մ. Տ. Գոթուլանրն թահթը իտարէսինտէ պուլընան «ԱՎ. ՊԻՆԱՆՆ» պիրախանէսի Ն ? 342

Պիր խայը սէնէլէր մէյնուր Եանինն պիրախանէսինտէ իչէմիշ օրուպ մուախարէն Սանթրալ պիրախանէսինտէ տախի չէրիքլիք իթթիլգէն սօնրա, պու տէֆա պաէսաէքի նամ ու չէօրիլէլ եէնի պիր պիրախանէ քուչաս իթթիկիմի բաղալէթլու էհալիսէ իլան իթմէքլէ քէսպը ֆախր էյէրիմ Թէյրիֆէ բաղալէթ պույուրան էֆենտիլէր կէլուբ իչկիլէրին վէ կէրէք եէմէքլէրին նէֆասէթինտէն վէ հէր վէճէյէ հիւանի խրամէթսէն զալէթէլ մէնիուն օրանգալար սրբ։

Պիր խայը զէմանատա պէրու քէսպ իթմիշ օրորդամ թէշրիւսէքեարլըգա մուշթերիլէրինի մէնիուն իսէճէկիմի մէմուլ, վէ պու պապսէ հիշ պիր շեյ տիրիր իթմէյէճէկիմի վար խտէրիմ Մէվքիւր պիրախանէ եազընտա այբլանագ սրբ։

Տ. Գ. Գոչուլա

30—2

ՍԱՐՐԱՖԻԵԼ
ԵՎՐՕԲԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 15 հոկտ.

Ինկլիզ. էհամը Ինկ. Լիր.	97—12
Օամ. էհամը այբլոը	22—
» » գաբանը	21—06
» » Սէրի Ա.	55—
» » » Բ	37—7/8
» » » Գ	22—7/8
Օթօման 1871	96—1/2
Օսմանլը Պանգասը	14—
Բուսիա իսթիդրաղը	107—3/8
Մրսրը սուլ. մութթահրութ	99—1/2
» իսթիյազը	105—5/8
Տարէյի Սանիդէի Մրսրը	97—1/4
Ռուշլիա իսթիդրաղը	105—1/2
Պուլկար իսթիդրաղը	—
Դամպիս Բարիզ 3 այ վատէ	25—32.40

—

Բարիզ 15 հոկտ.

Ֆրանս. էսն. 3 % ֆր.	099—20
» » 1½ %	106—10
Սէնի Օամ. էհամը այբլոը	22—27½
» » » գաբանը	22—25
Մէ-գոթէլ	
Սէրի Բ.	32—30
» Գ.	23—27
Բումէլի չըմէնտրֆէրի	94—50
Օսմանի	381—87
Օսմանլը Բէմիսի էհամը	376—25
« Պանգասը	605—
Գրէտի Լիոնէ	785—
Գրէտի ֆոնսիէ	1122—50
Գոնթուար տ'Էսգոմթ	537—50
Սիվէյիշ ադամլը	2620—
Իթալիա էհամը	92—75
Մրսրը ֆոնս. մութթահրութ	500—25
Բռիօնիթ Թիւրք	476—25
Եունան 5 % 1879	310—
Դամպիս 3 այ վատէ	25—15

—

Վիէննա 15 հոկտ.

Լօնտրա իւզէրինէ զամպիս	119—95
Բումէլի չըմէնտրֆէրի ֆի.	45—40
Օսմանլը Բէմի ադահնը	175—50

—

ԴԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսն. ում. տիւն ադ. գաբ.	24—13
» » » էն եիւքսէք	24—14
» » » էն աչաղը	24—13
Պու սապան այբլոը գ. ք.	24—11½
Թաֆվիլաթը Օսմանիկէ	83—20
» » » էն եիւքսէք	83—25
» » » էն աչաղը	83—15
» » » այբլոը գ. ք.	83—15
Սէռի Ա.	55—
» Բ.	31—30
» Գ.	24—30
Բումէլի չըմէնտրֆէրի	94—
Ագէյ ֆախրի	6—
Բէյօր Ղրչ.	—
Հէվալէսիզ »	10—
Թասֆիյէ	18—

—

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Դրէտի ժէնէրալ	7—36
Սթամպոլ Պանգասը	4—38
Սօսիէթէ ժէնէրալ	5—10
Բէժի ազսիօնը	16—15
Թրամվայ	6—02½

—

ԱԳԶԵԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

Օամ. լիրասը 100 ղշ. տան	Ղրշ. Բ
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարզը	107—02
Մէճիտիէ »	97—20
Պէշլիք »	101—
Սլիմբրիդ »	101—
Իսկիլիզ լիրասը	110—14
Ֆրանսազ ալթունը	87—26
Բոլ	89—18
Գրէմից ալթունը	51—20
Դարպոն գայէսի	9—02

ԳՈՄՊԻՈ

Լօնտրա	109—25
Բարիզ 3 այ վատէլի	28—

ԻԼԱՆԱԹ

ԷՎԴԱՖԸ ՀԻՄՄԱՑՈՒՆ

Թէքբար իլան իլէ թաղեիրը մուամէլաթ օլընճայա գասար, եանի նագտ իլէ ֆիլուսխթ օլընմագ գախաէսի վաղ զըլընճայա տէկին էալընրզ մանիւլաթը վագֆիկէտէն հիսէտարանրն հասպէլ նիզամ պիլա մուզայէտ թէվվրզ իտէճէքլէրի հիսպէլի սէքնալէրին նրսֆը մէհիսի 19 ղրուշ վէ նրսֆը տիկերի Խազինէի Էվգաֆը Հիւմայունրն սուրէթ վէ սերկի վէ գուրսրնը իլէ սաթըլմագ սրբ։ Թամմ հիսպէլի օլուպ տա պիլմուզայէտ սաթըլանլարը մուճճէլէսինին նրսֆը լիրա 100 ղրուշ հիսաբյլա լիրա օլարագ, վէ տիկեր նրսֆը քէզալիֆ սուրէթ վէ սերկի գասրվլյլէ իսալէ գրյնանագրնտան, պու գասրվլտէն սաթիւզրդը մանիւլաթրն մուայյէն օրան 4 հաֆթա միւտէթը իրանրնտան Յիւնեիւ իլան միւտէթի օրան իչպու. 308 սէնէսի իյլալրն 28ինճի կիւնինտէն իթիպարէն թըրրնը էվվէլին 5ինճի բազար էրթէսի կիւնիւնէ գասար թարիխ օյնանարրն զրյմէթը մուխամմէնէլէրինին էօյրիւսէ միւսավի թէէմին ազչէլէրյլէ պէրապէր Մահիւլաթ իտարէսինէ միւրաճաաթ իթմէլերի լազըմ կէլէճէկի Յիւնեի տէֆա օլարագ իլան օլընրը։

.. 6 .. 9000.—Գօսպատա Զօսան Զավուշ մահալլէսինտէ Անախթար աղա Զէչմէսի օգաղրնտա Ալի Իրպա էֆ. վագֆրնտան թախմինէն վէ թէրպիէն 152 մէթրօ արսատա մէպնի 5 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 գույու վէ 57 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմլի ախչագ պիր պապ մէնզիլին 3 ըուպ հիսէսի. միւնասիպի Հաճի Անմէտ։

. .21 ..7500.— Սիլիվրի գաբուսընտա Խանը Գարակէօզ մահալլէսինտէ Մուսլրզ օգաղրնտա Հարէմէյին կէտիքեաթրնտան թախմինէն վէ թէրպիէն 2280 մէթրօ տէրունինտէ 2 պաղչէվան օտաղը վէ 1 քէպիր գույու վէ 1 խերրը միւշթէմլի պիր գրթա պօսթան կէտիկինին ըուպ հիսէսի. Էմին աղա։

..21 ..7500.— Խաքէօյտէ Բիրէմիտճի Ահմէտ չէլէպի մահալլէսինտէ Խաքէօյ ճատտէսինտէ Գարազատէ Մէհմէտ էֆ. վագֆրնտան թախմինէն վէ թէրպիէն 62 մէթրօ արսատա մէպնի 4 օտա վէ 2 սուֆայը միւշթէմլի քեարիրը պիր պապ մէնզիլին նրսֆ հիսէսի. Հիւսնի։

.. 43 .. 7000.—Պաղթատա Հաճի Իսա մահալլէսինտէ Օրթա օսգատա Ֆէրան Քէթխիւտա վագֆրնտան թախմինէն վէ թէրպիէն 68 մէթրօ արսատա 4 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 գույու վէ 76 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմլի ախչագ պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. հաճի Ահմէտ։

.. 18 .. 7000.—Աֆ Բազարրնտա Մաղնիսալը Մէհմէտ բաչա մահալլէսինտէ Կէմիճիլէր ճատտէսինտէ Էմին պէյնա Սինան աղա վագֆրնտան միւլքի վէ Էվգաֆ կէտիքեաթրնտան կէտիկի օյնագ իւզրէ թախմինէն վէ թէրպիէն 34 մէթրօ արսատա մէպնի վէ չէրրի 60 ղշ. քիրալը միւլք մա կէտիք ախչագ պիր պապ տէմիրճի տիւքքեանընրն պիւթիւնիւ. Նազիֆ։

.. 31 .. 1400.—Սարբաճիանէտէ Տիւկէրզատէ մահալլէսինտէ Խաֆֆաֆիանէ օգաղրնտա Հարէմէյին կէտիքեաթրնտան թախմինէն վէ թէրպիէն 22 մէթրօ արսատա մէպնի վէ չէրրի 50 ղշ. քիրալը քեարիկիր պիր պապ խաֆֆաֆ տիւքքեանը կէտիկինին 5 հիսէսէյին 1 հիսէսի. հաճի Հիւսէյին։

.. 29 .. 1266 .— Սուլթան Անմետ հէլվաճը պայը Իսքէնտէր աղա մահալլէսինտէ Սու թէրազիսի օգաղրնտա Հաճիյէ Սուլթան հանում վագֆրնտան թախմինէն վէ թէրպիէն 72 մէթրօ պիր գրթա արսանրն 12 հիսէսէյին 4 հիսէսի. Հիւսնի։

.. 52 միւքէրրեր 135.—Գումգարուսա Տիւլպէնտճի Հիւսամէտտին մահալլէսինտէ Տիւլպէնտճի Հիւսամ օգաղրնտա պիր պապ պաղչալ տիւքքեանը միւլքինին 120 սէհիմէնէ 15 սէհիմ հիսէսի. հաճի Հիւսէյին։

.. 10 .. 3500.— Թօբխանէտէ Գարապաշ մահալլէսինտէ Արաաթա օգաղրնտա Միրը չան Վալիտէ Սուլթան վագֆրնտան թախմինէն վէ թէրպիէն 25 մէթրօ արսատա մէպնի 1 օտա վէ 1 սուֆայը միւշթէմլի վէ չէրրի 30 ղշ. քիրալը ախչագ պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնիւ. Նազիֆ։

.. 9 .. 3000.—Տավուսա Բայա մահալլէսինտէ Շեէճճաի չավուշ օգաղրնտա Շեէճճա Մէհմէտ չավուշ վագֆրնտան թախմինէն վէ թէրպիէն 44 մէթրօ արսատա մէպնի 2 օտա վէ 1 գույու վէ 91 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմլի ախչագ պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնիւ. Հաճի Ահմէտ։

. ..30 ..2000.— Դարանը Տազիդէ Խօճա Խայրէտտին մահալլէսինտէ գազանճիլար ճատտէսինտէ էվգաֆ կէտիքեաթրնտան թախմինէն վէ թէրպիէն 38 մէթրօ արսատա մէպնի ֆէվղինտէ 1 օտայը միւշթէմլի ախչագ պիր պապ պաղրրնը տիւքքեանընրն միւլք մա կէտիք բուպ հիսէսի. հաճի Օսման։

..27 ..1500.— Այասոֆիան քէպիր դուրպինտէ Եէրէ Պաթան մահալլէսինտէ Սօուգ չէշմէ ճատտէսինտէ էվգաֆ կէտիքեաթրնտան թախմինէն վէ թէրպիէն 38 մէթրօ արսատա մէպնի 1 օտա վէ պօսուրումը միւշթէմլի վէ չէրրի 150 ղշ. քիրալը քեարիկիր պիր պապ պաղչալ տիւքքեանը կէտիկինին 120 սէհիմ լիթիպարըյլա 5 սէհիմ հիսէսի. հաճի Հիւսէյին։

.. 94 .. 5000.—Գասըմ Բաչատա Հաճի Ահմէտ մահալլէսինտէ Ուզուն Խոյ տէրէ պոյու ճատտէսինտէ Իմանի խաթուն վագֆրնտան թախմինէն վէ թէրպիէն 1254 մէթրօ պիր գրթա արսանրն նրսֆ հիսէսի. հաճի Մէհմէտ։

.. 6 .. 4500.— Սիւլէյմանիյէ մահալլէսինտէ Թաչ Օտալար իչի օգաղրնտա գալատանը տէրեա էյնաճ Իպրահիմ բաչա վագֆրնտան թախմինէն վէ թէրպիէն 68 մէթրօ արսատա մէպնի 5 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 գույու վէ 60 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմլի պիր պապ մէնզիլին նրսֆ հիսէսի. Հիւսնի։

..233 ..4000.— Խաքէօյտէ քիրէմիտճի Ահմէտ չէլէպի մահալլէսինտէ Խաքէօյ ճատտէսինտէ էվգաֆ կէտիքեաթրնտան թախմինէն վէ թէրպիէն 80 մէթրօ արսատա մէպնի 1 օտայը միւշթէմլի վէ չէրրի 80 ղրշ. քիրալը ախչագ պիր պապ տէմիրճի տիւքքեանը կէտիկինին նրսֆ հիսէսի. Էօրիւճի Ահմէտ։

..5,7 ..6000.— Սթէնեա գարիպէսինտէ վէ ճատտէսինտէ Սուլթան Պայազիտ վագֆրնտան թախմինէն վէ թէրպիէն 167 մէթրօ արսատա մէպնի 5 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 գույու, վէ թահթրնտա 1 պապ մաղազայը միւշթէմլի վէ չէրրի մէճմուը 200 ղրշ. քիրալը ախչագ պիր պապ մէնզիլին խուսա հիսէսի. Էօրիւճի Ահմէտ։

(1) Ճիւմլէլերին պաչարընտա իլք հիզատտա պուլանան լարդամլար՝ մանիւլաթին նիւմէրօյրընը վէ իլքինճի հիզատաքիլեր զրյմէրը մուխամմէնէլերինի պիտիրմէք-քաէ տիրլեր։

ԽԸՏԻՎԻՏՅԻ ՎԱՐՕՐԱՍԸ

ԻՏԱՐԷՍԻ

Պէյէր հաֆթա օրարագ Տէրսաատէթլէ Իսքէնտէրիյէ վէ Սուրիա պէյնինտէ էիւրթթ քօսթասը

Բօշէր գաբտանրն թահթը գօմանտասընտա Պէյէրա նամ վարօր 1500 թօնէլաթօշամուլէսինտէ վէ 300 պարկիր գուվվէթինտէ օլարագ պաֆիր. Հոկտեմբերին 19ինճը չարշէնպէ կիւնիւ էզլէնտէն սօնրա պաֆիր. սասթ հուռ Տէրսաատէթտէն հարէքէթլէ ԶԱՆԱԳԱԼԷ, ԻԶՄԻՐ վէ ԲԻՐԻՏԷ օղրպարագ բազար սապահլարը 3 պուլուգ կիւնտէ ԻՍՔԷՆՏԵՐԻԵՅԷ միւսաֆիրլէր իսթէնէք տիր։

Եօղնու պիլէթլերի ֆամիլեասա վէ կիսիկ կէլսէ պըրնարագտա, թէնզիլ ֆիյաթլա ֆիւրուխթ օլունը։

Վաբօրտա պիրինճի սընրֆ սուֆրա թագըմը, պահնս օտասը, հէքիմ վէ խրատեթճի գասրն վար տրը։

Եկնէ բօսթաի մէգէիւրինին ԻՍՔԷՆՏԵՐԻՅԷՏԷ հէր չարշէնպէյ սապահըը հարէքէթ իտէն Գէրկիսէիւշ Շամ վաբօրրը տօրու ԵՆֆասան հարէքէթի իտու. ԻՍՔԷՆՏԵՐԻՅԷՆ 14 սաաթտա ՊԵՅՐՈՒԹ վարը օլուբ, վէ ԹԱՐԱԳԱԼՈՒՍ, ՄԷՐՍԻՆ վէ ԻՍՔԷՆՏԵՐՈՒՆ օղրար։

Բօսթաի մէգէիւրըն Գէրբիզը տէՆեղէ իչէմէն վաբօրրը հէր ճումա կիւնիւ Պրինտիզի բօսթա յանմասընդն միւսաֆիրլէրինէն սօնրա Սիւէյշէյտէն հարէքէթլէ ճիտտէ, Սուսքիմ, Մասուս, Հիւտայա վէ Ամէն իսքէնտէրլինէ օղրար։

Եօղնու, մաղ վէ էմանէթի եիւքլէթմէք իսթէյէնլեր՝ Աֆանգօյտա Իմին-Իսմիանտ քէօրիւ պաչընտա Եէնի-Ալիսէ խանընտա գումրանանի մէգէիւրրն ածէնթ էեանէսինէ միւրաճաաթ իթմէյի տիրլեր։

Իչպու ածէնթէսանէ պէտէլի Մբոբրն պիլճիւմէ բօսթա իսարէսինէլերինտէ թէէտիլէ օլընմագ իւզրէ բօսթա բօլիցայարը (Մանտա Բօսթ) տասիի իթա իսէր։

Հէր սընրֆի եօղնու իչին Պէյօղլուստա Տօղրու Եօլատ 170 նուսէրօյը մահալատ Մ. Մ. Թօմաս Գուգ վէ էվլատը ածէնցիսընրնա միւրաճաաթ օլրնա։

ԿԻՒՉԵԼ ԳՕԳՈՒԼԱՐ (Բարֆիւմերիէ)

ED. PINAUD

PARIS

37, Պուլվար տը Ս֊Թրազպուրկ, 37
Բէրլընքէնտ մաղազասը։
30, Պուլվար տէ Ղ'Հաբիլէն, 30

ԷՏ. ԲԻՆՕ

Մասրազասընա մախսուս
ԻՐԻՍՈՐԱՖԻԱՐԻ ԿԻՒՉԵԼ ԳՕԳՈՒԼԱՐ

ԻՐԻՍՈՐԱՖԻԱՐԻ Խիւլասա
ԻՐԻՍՈՐԱՖԻԱՐԻ Սապօն
ԻՐԻՍՈՐԱՖԻԱՐԻ Բօմասա
ԻՐԻՍՈՐԱՖԻԱՐԻ Եաղ
ԻՐԻՍՈՐԱՖԻԱՐԻ Բուտրա
ԻՐԻՍՈՐԱՖԻԱՐԻ Թուալէթ սիրքէօթ (վիճէկը)
ԻՐԻՍՈՐԱՖԻԱՐԻ Պրիլանթին
ԻՐԻՍՈՐԱՖԻԱՐԻ Գազու չրզընը
ԻՐԻՍՈՐԱՖԻԱՐԻ Թուալէթ սույը
ԻՐԻՍՈՐԱՖԻԱՐԻ Գազվէթկէ

Գուալթ վէրիճի ԳԷՆԱ ԳԷՆԱ ՍՈՒՅԸ
պայշա մախսուս գայիտէի սըհհէթէ

Բարիզին 1889 սէրկիի ումումի
ՊՈՒՐՖԷԹԻ

Մէնտոլ իչիւն թէք նէֆիս գազուլար
Մէսէլա թէֆարիգ
Պէյազ էլիսթրը չէչէյ — Թէսսարա
Զամազ քուտրաբը (Իրիս)
Բարմ մէնէքշէսի

Մարուլ խիւրասընտան ալա սապօն
Թէն բուտրաբը
Ֆէր թէմիզլէմէկէ վէ տիշ ապրըշընա
մախսուս խբար։

ՊԷՕՑԻԻԲ ԷՃԶԱ. ՏԷԲՕՁԻԹՕՍԸ

ԱԼԻՖԵԱՆ

Պահրկէ նէզարէթը ճէլիկէսի միւթէահիւտի

Գաղչէ-Գարուսընտա
ճէլալ պէյ խանը ալիքնտա Ն.

Միւթէպէր միւշթէրիլերինին թալեպ վէ արզուսը մուճէպնճէ, պու քէրրէ մէգքիւր մաղազասնա հէր նէվի ֆօթօկրաֆ լէվազիմթրնա մախսուս պիր շիւպէ թէէսիս իթմիշ օլուսրզտան, միւշթերիլեր կէտէք նէֆասէթը էմնասա վէ կէրէք էհվէնկէթը ֆիյաթճա վէճմուն վէ խօշուս օլաճագլար տը։ Մաղազասնա էմնասի մէգքիրէսնէ օլարագ Մանգվէնին վէ Ֆաէրին գուրբ բլյագարը մէվճուս օլուպ, գունլար վէնանա վէ Բարիզ սերկիի ումումիկէրինտէն այթուն վէ կիսիճլ միտալարան նամլ օլուսուգլարը կկպ, Տէբսաատէթտէ պուլունան պլիՏիսէթէ բլյագարան ալէա օլսրզրլարը տա չէհրմիզ ֆօթօկրաֆճրլարը թէէտրիպկ իլէ թասատպ իթմիշլէր տիր։ Մաղազայի մէգքիրտէ բէօք ֆօթօկրաֆնա մախսուս օլարագ «սպէՀքէֆ», «չասնա նօսա» վէ «զարֆեան», հէր ճնա «սալիմիկա» ալա գազրլարը, «բօրալլէ»ատն, պիլիօրան վէ սերֆ մուգավասան «բիւմէթ»ներ, «մանթելդիա» ֆէնէր վէ բէնկի ֆէնէրլեր վէ «շաբ»ներ վէ հէր նէվի եճա մէվճուս տրը։

Տէբսաատէթ վէ թարա ֆօթօկրաֆճրլարը՝ Ֆաէրին բլյագարը թէՀերիպէ լիթմէք իսթէսլէրէրինտէ, հիւմունէսինի մէճճանէն սաթ իլէ պիղզամ թէճրիպէ իսէպիլիրլեր։

Տէբսաատէթ վէ Շարդի Բուսէլի իչիւն նալրնը պէնիմ մաղազա Ֆալլեր վէ Մանգվէն բլյագարընրն մէգքէպի տիր։

فرانسه‌جه‌دن ترجمه‌سی

مكمل لغت

GRAND DICTIONNAIRE

FRANÇAIS — TURC

Միհէնտիսխանէի պէրրիի Հիւմայուն Ֆրանսըզճա վէ Ալմանճա մուսլիմի վէ ԹԱՐԻԳ կագէթասը մուհարրիրլերինտէն օրուպ եիրմի օֆուզ սէնէսէտէ պէրի ոլեմի մանթ պուսանթա խըրսէմանթը միւ ֆիէսէրէ սարզ իսէկլէմիշ օլան Վիզնեթալ էֆէնտի թարաֆընտան պու քէրրէ պուլէատէրի նամ իլէ պիր պէօյլեթ լը զէթ տահա նէչրինէ պարզմանմըշ սրբ։

Պու լը զէթ, պիր քէլիմէնին չամիլ օրապիլտիկի քեաֆէի մանանի մուխթէլիֆէի վէ հէր մանայէ ալար պիր չօզ էմրլէյի, վէ հէյէթ, բիյոլոգիա, թըզիկէթ, խիլրասա պիլճիմէ ալուր մ վէ սէնտիյէ միւթասարիզ ըսթ թարաֆընտա միհէնկի պիր Ֆրանսըզճա լիսանընը էօյրէնմէք, հավէսինտէ պուլունան զէվմէթ հէր միւշքիլ ընը կայէթ սուհուլէթլէ հալ իտէճէք կայէթ կիւզել պիր տէկիյէթի գատրչինասինտէ տատա էյլէրիզ։

Բէք պէօյիւք պիր ֆէյտաքէարլըգ իսթիյորը լրա նէյր իտարէսի քատ պուլընան պու միւքէմմէլ լուզէթ քեատրընընդն, թասրընն նէֆասէթի իլէ պէրաբէր պիր ճիւզի եարընդրզ 20 բարա ֆիյաթի սատրլատա սրբ։

Թաշրա իչին ապօնէ պէտէլի բօսթա իսճրէթի տտիսիլ օլսրզը հալտէ 150, խոթանպոլ իչին 120 ղրշ. սրբ։ Ապօնէ գատ օրունմագ արզու սընտա պուլընան զէվմէթը քիրամ՝ Պաաը Ալի ճատտէսինտէ 52 նումէրօյը Շերքէթի միւբէթթիկիմ մանթ պուսաբ միւտիրի Ալթին էֆենտիյէ միւրաճաաթ էյլէմէյլերի թավսիյէ օլընուր։ Ճիւզելէր հէր քիթապճը տա քեատրընը կազէթա միւվէզիլէրինտէ պուլունուր։

ՍԲՀՀԷԹ ԻՍԹԷՐՍԷՆԻՋ ԻՋԻՆԻՋ

ՄԱՅԻՐ ՄԻՑՏԻՆԼԻ ՎԷ ՄՈՒԳԱՎԱՅԻ

ՄԻԼԱՆ.—ՖԷԼԻՉԷ ՊԻՍԼԷՐԻ.—ՄԻԼԱՆ

ՍԷԼՋ ՎԷ ՍՕՍԱ ՍՈՒՅՋԸՆՏԱՆ ՄԷՏԵՐՈՒՊԱԹ

Volete la Salute???

Մ. Պիսլէրի,

Ֆէռռօ-Քինա նամ իլաճընընը սուրէթը միւքէմմէլէսէ թէէրիւպէ իթթիհի վէ ազամ վիճուտա պիր ֆէնտալը գի սարէթ պուսանմասընը Հալտէ «գլօրօ-սանէմի» կկպի միւթէթէիթի գանազրլրգ խասիալրգլարընդն շընֆաբէպիր օլմասը իչիւն էն պիրինճն պիր խասի օլսուսընդը թասուրգ էյլէսինի։ Պէնճէ պու թէրմիպ «գլօրօ» խասիալարընդնս, եսկիմիշ (գրօնիկ) սրընը զասֆընս վէ էնվան սրթ մալարա բէք էյի վէ ֆաիտէլի տիր։

Ֆէռռօ-Քինա տիկեր պիճիմէ թէրքիպտան գիլատ միլատ մեյատ եարամագտա օլուսուրընտան, պու «էլիքսիր» իլաճընընը բէք ֆիտգ պիր շեյ օլուպ թէբճէկ վէ թէրվիճ օլընճաճագը շիւպհէսիզ տիր։

Նաբօլի Ֆար իլ Ֆիէնուրնը տա թէատվիխանէ մուալիմի Խիմիյա ՄէՀիլոր պանը ա զարբտնան

Մ. ՍԷՄՕԼԱ

Պու իլաճ եէմէքտէն էվվէլ վէ եախսա վէրմուսթ ալընճաճագը վագթ իչիմէյիլ տիր։

Պաշլընճա եէզա տէբօղլիօլարընա վէ շարպաճը տիւքքեանլարընտա ֆիւրուսթ օլընընը։

Սթամպօլտա Պաղչէ Գարուսընտա Քանթօղուլը խանընտա 10, 11 վէ 12 նումէրօտա ումումի ածէնթէ

ՊԼԻՑԳԸՐ ՎԷ ԷՏՈՒԱՐՏՍ

վէ նախսա Համիտիյէ ճատտէսինտէ Տուլմանը Ումումիյէ խաարէիանէսի գարշընտա 8 նումէրօտա սիկուրթա ածէնթէսի

ՄԻՀՐԱՆ Ե. ՍԱՐԵԼԵԱՆ

միւրաճաաթ օլունմալը տրը։

ՆՕՍԱՆ ՍԻԳԱՐԱՅԻ ՖԵԼԱԳԼԵՍԸ

LA SUPERIORITÉ DU PAPIER A CIGARETTES NAUSSAN EST DEPUIS LONGTEMPS RECONNUE. SA RENOMMÉE N'EST JAMAIS FAIRE. LES ROIS DES FUMEURS L'ONT ADOPTÉ

Les contrefacteurs et les vendeurs d'imitations du papier NAUSSAN seront poursuivis.

(LOI DU 23 JUIN 1857.)

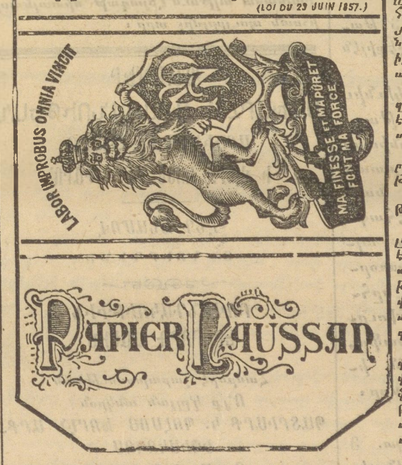

Ֆրանսիայում Նաուսան քաղաքը Ֆրանսասա քաղաքի Ալեքսանդրիայի հետ։

ՆՕՍԱՆ սիկարա քաղաքընդն էն ալա պիր սիկարա քաղաքը օլսուրզը հէր թարաֆէն մանլում տիր։ Թէրքիպսիթը իսանրՀՀԷԹ էյրասը մաարրաթի իթմէսիկի կնպ, թիւթիւնին լեզզէթինի տաթի թաղեիր էյլէմէզ։ Պու սիկարա քաղաքընընը խիթմանլ իսանէրը աղըզլարընա պիր անը զրդ հրա իթմէմէյիպ, պիլաբիս պիր բայիհ լաթիկէ իլէ պիր թաթլըլրգ տուլյարլար քի, պու մեդէյէՀլերէյլէ տիկեր նէվ սիկարա քաղաքարընա թէՀՀվիսի իթիրալ գասուլ իթմէյէճէկ սուրէթտա աչիբաար տրը։

Իւզերինտէքի գապ տախի բէք սեթին վէ գարիճ վէ միւզէյյէն տիր քի, պու տա էսպասը թէՀՀվիսվիգինին պայլրճաարընտան պիրի տիր։

Հէր պիր սիկարա քաղաքը՝ 150 եարբգ տրը։ 20 բարա ֆիյաթլա հէր թիւթիւնճիտ սատրլրը։

Պաշլընճա տեբօղիթօր՝ Գալաթասա թիւնել խանընտա 14 նումէրօյը օտա տրը։

Սթամպօլտա Պաղչէ-Գարուսընտա ճէլալ պէյ խանընդն ալթընտա 2 նումէրօյը էնզա թիւճճարը Ալէքսան էֆ. մաղազասընտա, վէ էդիրնէիլերտէ 16 նումէրօյը թիւթիւնճի Գօսթաբի տիւքքեանընտա, վէ Պէյօղլուստա Տօղրու եօլատա 225 նումէրօյը Արսէնիանտա պիրտաէրլէրին զազգէ մաղազասընտա ֆիւրուխթ օլընը։

Մէգքիւր սիկարա քաղաքընդն Բուսէլի վէ Աքսարայը վէ Մբոբրը վէ Պուլկարիսթան վէ Բուսանիա վէ Աբդրիսթան վէ Իրանա ֆիւրուխթը խթիյազը։ Տէբսաատէթտ թիւնել խանընտա 14 նումէրօյը օտասա մուգիմ Մ. Մօսալինի վէ Մ. Միւլլէրի սիտ տիր։

EMULSION SCOTT

(ՍԿՕՏԻ ՕՐԼԻՔԻ)

ՄՈՐԻՒ ՁԿԸՆ ՕՈՒՏ ԻՒՂ,

ԻՐՕՖՈՖԻԼ ԿԸ ՀՈՎ Ի ՍԿՕՏԻ

Պատասխան ՀԵՌՄԸ ՍԿՕՏԻ & ՊՕՈՒՆԻ,
Ի Նիւ-Եորք։

Կաթին չարի ախորժահամ է

Մորիւ ձկան ուժ իւղի բոլոր յատկութիւններն զուտ իրոֆոսֆ ոներու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ թոքախտը
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ խղլերը
Կը բուժէ հաղը, ցրտութիւնները
Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց ճուճաճութիւնը

Թոքերնիդրն ընդունուած է, ախորժ համու հոտ ունի, դիւրամարս է, և ամենէն փոքուկ ստամոքսները կը տանին զայն։

Կը վճառուի գլխաւոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով։

Սթամպոլ ածէնթէսի Հասմէր վէ Հիրցէլ

ԱՆԹՈՒԱՆ ԳՕԳՈԼԱԹՕՍ

ԳԱԼԱԹԱՍԱ ԹԻՒՆԷԼ ՍՕԳԱՂԸՆՏԱ 28 ՎԷ 30 ՆՈՄԷՐՕ ԻԼԷ ՄՈՒՐԱԳԴԱՄ

ՖԷՊԻՐ ՄԷՆՍՈՒԹԱՔ ՍԱՂԱՋԱՍԸ

ԻՇԽՈՒ ՄԱՂԱՋԱՍԱ ՖՐԱՆՍԸԶ ՎԷ ԻՆԿԻԼԻԶԷԲԵԱՐԻ ՄԷՆՍՈՒԹԱՔ ՎԷ ՄԱՄՈՒԱԹԸՆ ԲԽԱՖՖԵՍԻ ՖԻՒՐՈՒԹԻԹ ՕԼՈՒՆԱԳՏԱ ՕԼՈՒԹ, ՆԱՁԱՐԿԵԱՀԷ ԱՄԷԼԵԼ ՎԱՁ ՕԼՈՒՆԱՃԱՂԸ ԿԻՊ

Ախիրէն Եվրօբատան ճէլգ իթմիշ օլսուզըմ էմթաալար միյանընտա թիպէթ, չայ, էվ էչեալարընտա գուլանրլրգտա մախսուս գումաչլար, չուհա, գասմօր, ֆրիզէ, պանքէ թասիր օլունան պիր նէվ գումաշ, հաղրը ֆանէլալար, էնտաղէ իլէ ֆիւրուխթ օլընան հէր ճնէն ֆանէլա, եունանան մասամէլ էօրթիւլէր, թիւլեր, գատրրնարա մախսուս միսլար, իչլէնմիշ բէրուէլեր, սուֆրա էօրթիւլերի, տիմի, բէրզալ, մատամօլ, ամէրիգան, էլ բէշկիրլերի, էրքէք վէ գասրն չօրապալարը, եիւզ բէշկիրլերի, կէսմէքքիք քէթէն, եամամ չարշապալար, չիլիէլիք գումաշլար վէ գատրկարա մախսուս եուտնը վէ իբէքլի գումաշլար, սեճճասէլէր վէ դայրիհամ վէ դայրիհամ։

Մէգքիւր մաղազայը թէչրիֆէ բաղէթ պուլուրաճագ օլան զէվաթ, կէլրէք մալլերին նէֆիս վէ էն ալա ճրնսարտան օլսուզընը պիրթասսիգ, վէ կէրէք ֆիյաթլարին տախի էհվէնիյէթինէ բաղմէն գալանագրը շիւպհէսիզ տիր։

PATRIOTIC

FIRE & LIFE INSURANCE COMPANY

ԲԱԹՐԻՈԹԻՔ ՖԱՑՐ Է ԼԱՑՖ ԻՆՇՈՒՐԻՆՍ ԳԸՄԲԷՆ

Սէրմայէ	Իսկիլ. Լիր.	1,500,000
Ի